መበል 26 ዓመት ቁ.109 ሓሙስ 5 ጥሪ 2017 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

²Ãö 3

ገጽ 3 ገጽ 4 ገጽ 7 ገጽ 8 ገጽ 9
ንስልጣነ ‘ኢንካ’

ዝገልጽ ...

ብሩህ መጻኢ

ንዘላቕን ተተካኢ ...

“ኣሳእል ፕሮፌሰር ቤቲ፡

ንኤርትራ ...

ኣብ መወከሲ ሆስፒታል ዞባ ደቡብ
ኣብ ዝርከብ ‘ማእከል ፊስቱላ’ ካብ
ዝተሓከማ ደቂ-ኣንስትዮ፡ እተን 99
ሚእታዊት ሓውየን ናብ ንቡር
ሂወተን ከም እተመልሳ፡ ክኢላ

ማእከል ‘ፊስቱላ’ ዕዉት ስራሕ ፈጺሙ

መወለዳን ዶክተር ሃብተ ሃይለመለኮት
ሓቢሩ።
ዶክተር ሃብተ ነዚ ዝሓበረ፡ ነበርቲ 4
ምምሕዳራት ከባቢ ከተማ መንደፈራ
- ማለት ዓዲ-ባሪ፡ ዓዲ-ወግሪ፡ ዓዲ-ሓረን

ሓድሽ ዓድን ኣብ’ቲ ማእከል ንዝእለያ
ዘለዋ ደቂ-ኣንስትዮ ኣብ ዝበጽሑሉን፡
ንዋታዊ ሓገዝ ኣብ ዘበርከቱሉን
ኣጋጣሚ እዩ።
እቲ መደብ፡ ነተን ብሰንኪ ድሑር

ልምድታትን ዕጉት ሕርስን ግዳይ
ፊስቱላ ዝኾና ደቂ-ኣንስትዮ፡ ጎድኒ-
ጎድኒ’ቲ ኣብ’ቲ ሆስፒታል ዝግበረለን
ሕክምናውን ማሕበራውን ናብዮት፡
ሞራላውን ንዋታውን ደገፍ ንምግባር

ዝዓለመ ምዃኑ፡ ሓላፊት ሃማደኤ
ኣብቲ ንኡስ ዞባ ወይዘሮ ርግበ
ባርያጋብር ሓቢራ።
እተን ተኣለይቲ ብወገነን፡ ብህዝብን
መንግስትን ንዝግበረለን ዘሎ ኣተኣላልያ
ድሕሪ ምምስጋን፡ ብዝተፈላለየ ጠንቂ
ግዳያት ፊስቱላ ዝኾና ካልኦት ደቂ-
ኣንስትዮ፡ ናብ’ቲ ማእከል ብምምጻእ
ክፍወሳ ጸዊዐን።
ኣብ’ቲ ኣጋጣሚ፡ ካብ በጻሕቲ
ኣስታት 30 ሽሕ ናቕፋ ዝግመት ናውቲ
ጽሬትን ክዳውንትን ተበርኪቱ።

ብኻልእ ወገን፡ መንእሰያት ዞባ
ደቡብ ኣብ ጥንታውን ታሪኻውን
ቦታታት በለው-ከለው፡ መጠራን
ከስከሰን ዑደት ኣካዪዶም።
እቶም መንእሰያት ኣብ ዝሃብዎ
ርእይቶ፡ ከምዚ ዝኣመሰለ ብጥርኑፍ
ዝውደብ ዑደት፡ ንምዕባለ ዘቤታዊ
ቱሪዝም ሓጋዚ ምዃኑ ብምሕባር፡ ቤተ-
መዘከር ኤርትራ ንምዕቃብ’ቲ ቅርስታት
ብዕቱብ ክሰርሕ ኣዘኻኺሮም።

ኣብ ንኡስ ዞባ ተሰነይ፡ ዓቕሚን
ብቕዓትን ሰራሕተኛታት መንግስቲ
ክብ ንምባል፡ ካብ ዝተፈላለያ ትካላት
ንዝተዋጽኡ 41 ሰራሕተኛታት ስልጠና
ተዋሂቡ።
ብ31 ታሕሳስ ኣብ ዝተኻየደ ናይ
ምምራቕ ስነ-ስርዓት፡ ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ
ተሰነይ ኣቶ ተስፋኣለም ባህታ፡ ኣገዳስነት

ተወሳኺ ትምህርቲ ኣብ ኣገልግሎታት
ድሕሪ ምጥቃስ፡ ምምሕዳር ንኡስ ዞባ
ነቲ መደብ ብስሩዕ ይሰርሓሉ ከምዘሎ
ገሊጹ።
ዝሓለፈ ዓመት እውን፡ ምምሕዳር ንኡስ
ዞባ ተሰነይ ብርክት ንዝበሉ ሰራሕተኛታት
መንግስቲ ኣብ ስርሖም ዝሕግዞም
ተመሳሳሊ ስልጠና ሂቡ ምንባሩን፡ ኣብ

ስራሕ ጽቡቕ ጽልዋ ከምዝነበሮን ዝጠቐሰ
ኣቶ ተስፋኣለም፡ ኣብ መጻኢ ብዝለዓለ
ክስራሓሉ ምዃኑ ኣረዲኡ።
ወኪል ተመረቕቲ፡ ዝተዋህቦም ስልጠና
ንኣሳልጦን ጽፈትን ስራሖም ሓጋዚ፡
ንውልቃዊ ዕቤቶም ድማ ኣገዳሲ ምዃኑ
ጠቒሱ፡ ነቲ መደብ ንዝወደበን ዝመወለን
ምምሕዳር ንኡስ ዞባ ኣመስጊኑ።

ተሰነይ - ንሰራሕተኛታት መንግስቲ

ስልጠና ተዋሂቡ
ህግደፍ ዞባ ጋሽ-ባርካ፡ ኣብ ፖለቲካውን
ውድባውን ንጥፈታት ሓያል ዕማማት
ከምዘሰላሰለ፡ ጸሓፊ ህግደፍ ዞባ ጋሽ-ባርካ
ኣቶ ረዘነ ኣዶናይ፡ ብ28 ታሕሳስ ኣብ
ከተማ ባረንቱ ኣብ ዝተኻየደ ገምጋማዊ
ኣኼባ ሓቢሩ።
ብንጡፍ ተሳትፎ ኩሎም ኣካላት
መንግስቲ፡ ግንባርን ህዝብን፡ ድሑር
ባህላዊ ልምድታት መርዓ ትሕቲ ዕድመን
ምኽንሻብ ጓል-ኣንስተይቲን ንምውጋድ
ዝተኻየዱ ጐስጓሳት፡ ዘተባብዕ ውጽኢት
ከምእተረኽቦም ዝገለጸ ኣቶ ረዘነ፡ ጉዳይ
ምጥዋር ስድራ ስዉኣት ሓደ ካብ’ቶም

ቀዳምነት ዝወሃቦም መደባት ምዃኑ
ኣረዲኡ።
ኣብ ምጽጋንን ምስራሕን ጽርግያታት፡
ምፍዋስ ማይ ኲዖታት፡ ምስራሕ ዝፈረሱ
ኣባይቲ፡ ምዕቃብ ማይን ሓመድን፡
ከምኡ’ውን ምሕጋዝ ስድራ ስዉኣት
ኣብ ማሕረስን ምእካብ ምህርትን ሰፊሕ
ህዝባዊ ወፈራታት ከምእተሰላሰለ ገሊጹ።
ዋና ኣካያዲ ስራሕ ዞባ ጋሽ-ባርካ ኣቶ
ዑመር መሓመድ ድማ፡ ናይ ሓባር
ስራሕ ናይ ሓባር ዕቤትን ብልጽግናን
ስለዘረጋግጽ - ካድራት ጉጅለታት ኣብ
ምሕያል ኣበርቲዖም ክነጥፉ ኣዘኻኺሩ።

ጋሽ-ባርካ - ጥዕናዊ ጐስጓስ

ዘተባብዕ ውጽኢት ሂቡ

ኣብ ንኡስ ዞባ ኣፍዓበት፡ ጥዕና
ኣደን ዕሸልን ንምውሓስ፡ ንነብሰ-
ጾራት እናተኸታተላ - ናብ ትካላት
ጥዕና ክመላለሳን ኣብኣተን ክገላገላን
ዝጒስጒሳን ዘተባብዓን፡ ብደረጃ ዓዲ
ዝነጥፋ ኮሚቴታት ቈይመን።
እዘን ስርሐን ንምጅማር ዝበጋገሳ
ዘለዋ ኮሚቴታት፡ ካብ ትካላት ጥዕና

ርሒቐን ናይ ዝርከባ ዓድታት ነበርቲ፡
ናብ ሆስፒታል ክኸዱ ዘገድድ ኩነታት
ምስ ዝፍጠር - ንመጓዓዝያ ዝኸውን
ነፍሲ-ወከፍ ስድራ ገንዘባዊ ኣበርክቶ
ክትገብር ኣብ ስምምዕ ከምዝበጽሓ እውን
ተፈሊጡ።

ኣፍዓበት - ኣብ ጥዕናዊ ጐስጓስ

ዝነጥፋ ኮሚቴታት ቈይመን

ናብ 2ይ ገጽ ይቕጽል ስ/ኣዱንያ ገ/ማርያም

ስ/መሪሕ ተስፋይ

ምፍናው ሬሳ ዋንጫ ሃገራት ኣፍሪቃ

2017

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 2

\\\\\\\\\\\\\

ſŏ şøŏƤŞ
ŜýǸÌ İŵÐãõƝå
ē .ý 116266/201820(2220)
å/ſŏ şøŏƤŞ
ĥőƝå ǸýÌǩƠő
ē .ý 201820(2217)
Ƕũýȇ 127749 - ē.û.Ǣ. 247
åƏõƼÝ ƼƎǏ
ē .ý. 200454-07121322
åÕũĳ
ē.ý. 125013 - ē.û.Ǣ. 1284

ĥƊƟŧ øōƟ àƆÕĳžĵ šĵÝİå ƼƎǏ

åýƼŏ İƆƹý
şýĴõ ŧÝûƟ
øãƝžĵ ÛƟÐşĥ

Šơő Ìĥİşĥ
ûåóžĵ àÐý

ÐƟ-şƁĵ

ኣብ ንኡሳን ዞባታት ሓጋዝን ዒላ-
በርዒድን፡ ብግብሪን ክልሰ-ሓሳብን
ዝተሰነየ ሞያዊ ስልጠናታት ዝቐሰሙ
87 መንእሰያት ተመሪቖም።

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት መደብ

12፡00 ዜና ትግርኛ

12፡55 ጉዳይ ኣብ ዘተ

13፡30 ዜና ዓረብ

13፡40 ዘተ ስፖርት

14፡25 ሽዕበት

15፡00 N/Geographic
15፡50 ድባብ

16፡20 ኢድኣት

16፡35 ፍሉይ መደብ

17፡10 ናትራን

20፡00 ዜና ትግረ

20፡10 ዕላል ጥበባት

21፡00 ዜና ትግርኛ

21፡25 ምኽሪ ሞያውያን ብቐጥታ

22፡00 ዜና ዓረብ

22፡10 TECH INSIGHT

22፡30 ዜና እንግሊዝ

22፡40 FILM

ነዚ ብዝምልከት ኣብ ዝተኻየደ ኣኼባ፡
ኣብ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ሓላፊ
ጥዕና ስድራ-ቤትን ኮምን ኣቶ ዘድንግል
ጎርጎርዮስ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ኣደታት
ኣብ ግዜ ጥንስን ሕርስን ጥዕናዊ ጸገማት
ከጋጥመን ስለዝኽእል፡ ኣብ ትካላት
ጥዕና ምክትታል ክገብራን ክገላገላን
ብምዝኽኻር፡ ቈይመን ዘለዋ ኮሚቴታት
ነዚ ንምትግባር ኣበርቲዐን ክሰርሓ
ተላብዩ።
ኣብ ንኡስ ዞባ ኣፍዓበት ኣብ ትካላት
ጥዕና ዝገላገላ ነብሰ-ጾራት 30 ሚእታዊት

ኣፍዓበት - ኣብ ጥዕናዊ

ጐስጓስ ...

ካብ 1ይ ገጽ ዝቐጸለ

ጥራይ ምዃነን ዝጠቐሰ ኣቶ ዘደንግል፡
ነዚ ንጥዕና ነብሰ-ጾራትን ዕሸላተንን
ሓገደኛ ዝኾነ ልምዲ ኣብ ምውጋድ፡
ሕብረተ-ሰብ ብንቕሓት ክሳተፍ ጸዊዑ።
ኣብ’ቲ ኣጋጣሚ፡ ሓላፊ ማሕበራዊ
ኣገልግሎት ንኡስ ዞባ ናቕፋ፡ ኣቶ
ተስፋይ ኢዮብ፡ ኣብ ንኡስ ዞባኦም ሳላ
ውሁድ ጻዕሪ ህዝቢ፡ ትካላት ጥዕናን
ምምሕዳራትን፡ ኣብዚ እዋን’ዚ ኣብ
ገዝአን ዝሓርሳ ነብሰ-ጾራት ከምዘየለዋ
ብምሕባር ዝሐለፍዎ ተመክሮ
ኣካፊሉ።

ኣብ ንኡስ ዞባ ላዕላይ-ጋሽ ኣብ ዝርጋሐ
ትካላት ትምህርቲ ብዝተገብረ ወፍሪ፡
ተሳታፍነት ተመሃሮ ብሓፈሻ ናይ ደቂ-
ኣንስትዮ ድማ ብፍላይ ዓቢ ገስጋስ ከም
ዘመዝገበ፡ ሓላፊ ቤት-ጽሕፈት ትምህርቲ
ኣብ’ቲ ንኡስ ዞባ መምህር ገብረሚካኤል
ኣልኣዛር ሓቢሩ።
ኣብ’ቲ ንኡስ ዞባ ካብ ዝርከባ 23
ምምሕዳራት ከባቢ፡ ብዘይካ ኣብ
ምምሕዳር ከባቢ ዓዲ-ብግዲ ኣብ’ተን
22 ምምሕዳራት ከባቢ፡ ካብ ቅድመ-
ትምህርቲ ክሳብ ካልኣይ ደረጃ ዘአንግዳ
55 ኣብያተ-ትምህርቲ ዝምስገን
ኣገልግሎት ይህባ ከምዘለዋ ገሊጹ።
እተን ኣብያተ-ትምህርቲ፡ 6 ብቋንቋ
ኩናማ፡ 6 ብቋንቋ ትግረ፡ 2 ብቋንቋ
ሳሆ፡ ሓንቲ ድማ ብቋንቋ ዓረብ ዘምህራ
ምዃነን ድማ ኣብሪሁ።
ተሳታፍነት ተመሃሮ ብሓፈሻ፡ ካብ

ላዕላይ-ጋሽ - ተሳትፎ ኣብ መኣዲ

ትምህርቲ ገስጋስ ኣርእዩ

እቲ ስልጠና፡ ኣብ ሓጋዝ ን30
ኣለይቲ ስድራ ደቂ-ኣንስትዮ ብሞያ ስነ-
ጽባቐ፡ ኣብ ዒላ-በርዒድ 11 መንእሰያት
ብኮምፕዩተር፡ ን46 ደቂ-ኣንስትዮ ድማ
ብስነ-ጽባቐ ጸጒሪ ርእሲ እዩ ተዋሂቡ።
ኣብ ሓጋዝ ኣብ ዝተኻየደ ስነ-ስርዓት
ምምራቕ፡ ሓላፊ ሃማመተኤ ጨንፈር
ዞባ ዓንሰባ መንእሰይ ኣዛዚ በረኸትኣብ፡
መንእሰያት በቲ በብእዋኑ ዝግበረሎም
ደገፍ ህይወቶም ከመሓይሹ ጻዕሪታት
ይካየድ ከምዘሎ ብምሕባር፡ እቲ ኣብ
ንኡሳን ዞባታት ሓጋዝ፡ ዒላበርዒድ፡
ዓዲተኬሌዛንን ከረንን ን225
መንእሰያት ዝወሃብ ዘሎ ስልጠና ኣካል
ናይዚ ምዃኑ ኣረዲኡ።

ኣብ ሓጋዝን ዒላ-በርዒድን 87 መንእሰያት

ብሞያ ሰልጢኖም

ኣመሓዳሪት ንኡስ ዞባ ሓጋዝ
ወይዘሮ ኣምና ሓጅ ዑስማን ብወገና፡
ደቂ-ኣንስትዮ ኣብ ትምህርቲን ሞያን
ተዋዳደርትን ኣፍረይትን ኮይነን
ማዕርነተንን ሱታፊአንን ከዕዝዛ
ብምጽዋዕ፡ ምምሕዳር ንኡስ ዞባ ዓቕሙ
ዘፍቅዶ ምትሕብባር ከምዝገብር
ኣረጋጊጻ።
ወኪል ሰልጠንቲ፡ ናይ ስልጠና
ዕድል ብምርካቦም ብምምስጋን፡
ዝረኸብዎ ዕድል ተጠቒሞም
ናብራኦም ከመሓይሹ ኣብ ዝገብሩዎ
ጻዕሪ፡ ምትሕብባር መላእ ሕብረተ-ሰብ
ብሓፈሻ፡ ናይ ሃማመተኤ ድማ ብፍላይ
ከይፍለዮም ተላብያ።

ቅድመ-ትምህርቲ ክሳብ ማእከላይ ደረጃ
ድማ ብፍላይ ልዑል ምዃኑ ዝጠቐሰ
መምህር ገብረሚካኤል፡ ኣብ ካልኣይ
ደረጃ ግና፡ ገና ኣብ ንቕሓት ዝተመርኰሰ
ጻዕሪ የድሊ ከምዘሎ ኣነጺሩ።

መምህር ገብረሚካኤል፡ ኣብ ንኡስ ዞባ
ላዕላይ-ጋሽ 14,456 ተመሃሮ ከምዘለዉን፡
ተወዳዳርነቶም ክብ ንምባል ክካየድ
ዝጸንሐ ንጥፈታት ጽቡቕ ውጽኢት
ይርከቦ ምህላዉን ኣረዲኡ።

ኣብ ንኡስ ዞባ ድባሩዋ ብህዝባዊ
ወፈራታት ዝተሰላሰለ ንጥፈታት ምዕቃብ
ማይን ሓመድን፡ መሬት ንምርጋእን
ትሕተ-ባይታዊ ማይ ንምህብታምን ሓጋዚ
ምንባሩ፡ ሓላፊ ቤት-ጽሕፈት ሕርሻ ኣብ’ቲ
ንኡስ ዞባ ሓቢሩ።
ኣቶ ያሬድ ሃብተገርግስ ንኤሪና ኣብ
ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ኣብ 2016 ኣብ ንኡስ
ዞባ ድባርዋ - ኣስታት 14 ሽሕ ህዝቢ

ብዝተሳተፎ ወፈራታት፡ ልዕሊ 60 ኪሎ-
ሜተር ዛላታት ኣብ ጎቦታትን መሬት
ሕርሻን፡ ከምኡ’ውን 1968 ሜተር ኲብ
ከትሪ ኣብ ጎቦታት ከምእተሰርሐ ገሊጹ።
እዚ ዕማም’ዚ ምስ’ቲ ጽቡቕ ዝርጋሐ
ዝነበሮ ክረምቲ ተደሚሩ - ዝምስገን
ሕርሻዊ ምህርቲ ከምእተረኽበ ብምሕባር
ከኣ፡ ህዝቢ እቲ ወፈራዊ ማእቶት
ንረብሓኡ ምዃኑ ተገንዚቡ፡ ብዝለዓለ
ክቕጽሎ ኣዘኻኺሩ።
ኣብቲ ንኡስ ዞባ ብዘይካ’ዚ፡ ኣስታት
62 ሽሕ እንስሳታት ግቡእ ክታበት
ከምዝረኸባ፡ ቤት-ጽሕፈት ሃብቲ እንስሳ’ቲ
ንኡስ ዞባ ገሊጹ።

ድባርዋ - ዕዉት ንጥፈታት

ምዕቃብ ማይን ሓመድን ተተግቢሩ

ሆስፒታል ሓሊበት
18 54 00
ሆስፒታል ኦሮታ
20 19 17
ፖሊስ ኤርትራ
12 77 99
ኮርፖሬሽን ኤለትሪክ
ሲቲ
12 22 22
ፋርማችያ ቁ. 1
127565
መጥፋእቲ ሓዊ
202099
ማሕበር ቀይሕ መስቀል
154633

ኣገደስቲ ቴሌፎናት

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 3

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ክኢላታት ስነ-ጥንቲ ፔሩ፡ ብዓይነቱ
ፍሉይ ዝኾነ ናይ ዘመነ ስልጣነ ‘ኢንካ’
ሃረም ማለት ፒራሚድ ከምዝረኸቡ
ሓቢሮም።
እቶም ክኢላታት፡ ንኣስታት ሓደ
ዓመት ድሕሪ ዘካየድዎ ዳህሳስን ኲዕታን
ነቲ ብኣዕጫውን ሓመድን ተሸፊኑ ዝነበረ
ፒራሚድ ከምዝረኸቡ ድሕሪ ምግላጽ፡
ኣብ ዘመነ ስልጣነ ‘ኢንካ’፡ ላዕለዎት
መራሕቲ ንኣገደስቲ ጽንብላትን በዓላትን
ዝጥቀሙሉ ዝነበሩ ምዃኑ ኣረዲኦም።
እቲ ፒራሚድ ብጫካ ዝተሸፈነ

ብምንባሩ፡ “ባህርያዊ እምባ” ተባሂሉ
ይሕለፍ ከምዝነበረ እውን እቶም
ክኢላታት ወሲኾም ኣብሪሆም። ድሕሪ
ዘካየድዎ ዳህሳስ ግን፡ ሓደ ካብ ቀንዲ
መግለጺ ባህሊን ኣነባብራን ስልጣነ ‘ኢንካ’
ዝኾነ ፒራሚድ ከምዝኾነ ከረጋግጹ
ከምዝኸኣሉ ገሊጾም።
ስልጣነ ‘ኢንካ’፡ ካብ ፔሩ ተበጊሱ
ንሰፊሕ ከባቢታት ደቡብ ኣመሪካ
ዘመሓድር ዝነበረ ኮይኑ፡ ሓደ ካብ
ዝጠንተዉ ስልጣነታት ዓለምና ከምዝኾነ
ይፍለጥ።

ፕሮግራም ጠፈር ቻይና፡ ኣብ ምክልኻል
ሃገራዊ ጸጥታ እታ ሃገር ዝሕግዝ ክኸውን
ከምዘለዎ መግለጺ መንግስቲ ቻይና ሓቢሩ።
“እቲ ፕሮግራም፡ ድሌታት ቊጠባ፡ ስነ-
ፍልጠትን ቴክኖሎጂያዊ ምዕባለን፡ ሃገራዊ
ጸጥታን ማሕበራዊ ገስጋስን ዘማልአ ክኸውን
ኣለዎ” ክብል እቲ መግለጺ ኣነጺሩ።
እቲ መግለጺ ኣስዒቡ፡ ቻይና ኣብ
ፕሮግራም ጠፈር ሰለማዊ ኣጠቓቕማ
ከምእትኽተል ብምሕባር፡ ንወተሃደራዊ
መዓላ ዝጠመተ ውድድር ጠፈር ግን
ፍጹም ከምእትቃወም ኣፍሊጡ። እዚ ድማ፡
ኣካል ስትራተጂያዊ ምዕባለ ናይታ ሃገር
ምዃኑ እቲ መግለጺ ወሲኹ ይሕብር።
“ኢንዱስትሪ ጠፈር ቻይና ኣብ 1956’ዩ
ጀሚሩ። ኣብ ዝሓለፈ 60 ዓመታት ድማ፡
ቻይና ኣብ ምርምር ጠፈር ጥራይ ዘይኰነስ፡
ኣብ ምምዕባል ኣቶሚካውን ሃይድሮጂንን
ቦምባታት፡ ሚሳይላት፡ ሰብ ዝሰርሖ ሳተላይት፡
ሰብ ዘለዋ መንኮርኮር ጠፈርን ናይ ወርሒ
ሮቦታዊ ማሽን ዝድነቕ ምዕባለን ዓወትን
ተጓናጺፋ’ያ” ብምባል ኣብ መርበብ ሓበሬታ
ያሁ ዝወጸ መግለጺ መንግስቲ ቻይና
የብርህ።
ፕረዚደንት ቻይና ዢ ጂንፒንግ፡ ሃገሩ
ንገዛእ ርእሳ ከም ናይ ጠፈር ሓይሊ
ክትምስርታ ብምጽዋዕ፡ ከም መወሰኽታ

ናይቲ እተካይዶ ሰለማዊ ዕላማታታት፡ ጸረ-
ሳተላይት ሚሳይላት ከምዝፈተነት ኣረዲኡ።
ቻይና ናይ ጠፈር ፕሮግራማ ንሰለማዊ
መዓላ ዝጠመተ ምዃኑ ብተደጋጋሚ
ክትገልጽ ጸኒሓ’ያ። ሚኒስትሪ ምክልኻል
ኣመሪካ ግን፡ ቻይና ኣብ ናይ ጠፈር ዓቕማ
ብእትገብሮ ዘላ ቀጻሊ ዕብየትን ክእለትን
ስክፍታኡ ካብ ምግላጽ ኣይተቖጠበን።
ቻይና፡ ሰብ ዘለዋ ዝነውሐት ናይ ጠፈር
ተልእኾኣ ዝሓለፈ ወርሒ ድሕሪ ምዝዛማ፡
ክልተ ቻይናዊያን ተመራመርቲ ጠፈር
ኣብ’ቲ ብ‘ቲያንጎንግ 2’ ዝጽዋዕ ኣብ ህዋ
ተደኲኑ ዝርከብ ላቦራቶሪ ጠፈር ቻይና
30 መዓልታት ከሕልፉ ክኢሎም’ዮም።
እዚ ድማ፡ ነቲ ቻይና ኣብ 2022 ሰብ ዘለዎ
ቀዋሚ መደበር ጠፈር ንምምስራት ክትበጽሖ
እትሕልን ዘላ ጠመተ ኣቐዲምካ ምርምር
ንምክያድ ዝዓለመ ምዃኑ ይንገር።
ቻይና ኣብ 2020 ናይ ፈለማ ሮቦታዊ
ማሽን ናብ ፕላኔት ማርስ ክትልእኽ፡ ኣብ
2018 ድማ ናይ ፈለማ ሮቦታዊ ማሽን
ኣብ’ቲ ዝጸልመተ ክፋል ወርሒ ከተዕልብ
መደብ ኣውጺኣ ከምዘላ’ዩ ዝሕበር። ብዛዕባ’ቲ
ኣብ 2036 ቻይናዊ ሰብ ኣብ ወርሒ ናይ
ምዕላብ ዝብል ኣቐዲሙ ዝወጸ መግለጺ
ቻይና ዝምልከት ግን ዝተዋህበ ዝርዝራዊ
መብርሂ የለን።

ኣብ ዓለም ብፍጥነቱ እቲ ዝቐልጠፈ
እንስሳ ምዃኑ ዝንገረሉ ዓሌት ቺታ፡
ናብ ምጽናት ገጹ ይኸይድ ከምዘሎ
ተመራመርቲ ኣጠንቂቖም። ብመሰረት
ሓበሬታ ናይቶም ተመራመርቲ፡ ኣብ’ዚ
ግዜ’ዚ ዓሌት ቺታ ብቚጽሪ ኣስታት
7,100 ጥራይ ኣብ መሮር ተሪፎም
ስለዝርከቡ፡ ካብ ምጽናት ንምድሓኖም
ቅልጡፍ ስጕምቲ ክውሰድ ጸዊዖም።
እቲ ዝቐልጠፈ ፍጥነት ዝውንን
መጥበዊ እንስሳ ኣብ ናይ ምጽናት
ጸገም ወዲቑ ዘሎ፡ ካብቲ ውሑስ ወይ
ሕዙእ ቦታታት ወጻኢ ስለዝነብርን ምስ
ደቂ-ሰብ ኣብ ቀጻሊ ግጭት ስለዝርከብን
ከምዝዀነ’ዩ ዝግለጽ።
ልዕሊ ፍርቂ ካብቶም ብሂወት ዘለዉ
ቺታ፡ ኣብ ሓደ ከባቢ ማለት ኣብ ከባቢ
ደቡብ ኣፍሪቃ ኣብ ዝርከባ ሽዱሽተ
ሃገራት ከምዝነብሩ እቲ መጽናዕቲ
ይሕብር። እቲ መጽናዕቲ ኣስዒቡ፡ “ዓሌት
ቺታ ኣብ ኣህጉር ኤስያ ዳርጋ ጸኒቱ’ዩ።
እቶም ተሪፎም ዘለዉ ካብ 50 ዘይበዝሑ
ኰይኖም ኣብ ኢራን ዝርከቡ’ዮም” ክብል

የብርህ።
ቺታ ኣብ ሰፊሕ ቦታታት ዝንቀሳቐስ
ስጋ ዝምገብ እንስሳ’ዩ። ካብቲ ንህላውነቱ
ውሑስ ዝዀነ ከባቢታት ወጻኢ
ስለዝመላለስ ድማ ንምጽናቱ ኣቀላጢፉዎ
ይርከብ። ብመሰረት’ቲ መጽናዕቲ፡ ኣስታት
77% ቺታ ዝነብረሎም ቦታታት፡ ካብ
መካነ እንስስታትን ሕዙእ ቦታታትን
ወጻኢ ከምዝርከብ ድማ ተመራማሪት
ስነ-እንስሳ ዶ/ር ሳራ ዱራንት ትገልጽ።
ብዘይካ’ዚ፡ ቺታ ዝነብረሎም ቦታታት፡ ኣብ
ሕርሻዊ ንጥፈት ይውዕሉ ስለዘለዉን ንሱ
ከም መግቢ ዝጥቀመሎም እንስሳታት
ድማ ንመግቢ ተባሂሎም ብሰባት ይህደኑ
ብምህላዎምን፡ እቲ እንስሳ መሮር ዝምገቦ
ስኢኑ ኣብ ጸገም ከምዝወደቐ ድማ ዶ/ር
ሳራ ወሲኻ ተብርህ።
ኣብ ዝሓለፈ 16 ዓመታት፡ ብሰንኪ
ምስፍሕፋሕ ንጥፈታት ሰባት ኣብ
ዚምባብወ ቊጽሪ ቺታ ካብ 1200 ናብ
170 ከምዘንቈልቆለ ይንገር።
“ብሰንኪ ምስጢራዊ ባህሪ ናይዚ
ዓሌት ድሙ ዝዀነ ቺታ፡ ብዛዕባ ሃለዋቱ

ዝምልከት እኹል ሓበሬታ ምእካብ
ኣጸጋሚ ኰይኑ ኣሎ። እዚ ባህሪ ናይ’ዚ
እንስሳ ድማ፡ ኣብዚ ግዜ’ዚ ነቲ እንስሳ
ካብ ማንም ግዜ ንላዕሊ ንኽጸንት ስግኣት
ኰይኑዎ ይርከብ” ዶ/ር ሳራ ተብርህ።
ብ‘ጋልፍ’ ዝጽውዓ ሃገራት ልዑል
ጠለብ ቺታ ስለዝገብራ፡ ኣብ ልዕሊ ቺታ
ሃድን ክብእስ ከምዘገደደ ይግለጽ። እዚ
ከኣ፡ ሓደ ቺታ ኣብ ጸሊም ዕዳጋ ክሳብ 10
ሽሕ ዶላር ክሽየጥ ገይሩዎ ይርከብ።
ኣብ ዝሓለፈ ዓሰርተ ዓመታት፡ ካብ
ኣፍሪቃ ክሳብ 1,200 ዝዀኑ ኮራኹር
ቺታ ንንግዲ ተባሂሎም ክህደኑ ከለዉ፡
ኣስታት 85% ካብኣቶም ግን ኣብ ጕዕዞ
ከምዝሞቱ ይንገር።
ኣብዚ ቀረባ ግዜ ኣብ ደቡብ ኣፍሪቃ
ኣብ ዝተኻየደ ዋዕላ ምዕቃብ እንስሳ መሮር፡
ዘርኢ ቺታ ዝዕቀበሉ ሜላ ብዝቐልጠፈ
ክተኣታቶ፣ ማሕበራዊ መራኸቢታት ድማ
ንመሸጣ ቺታ ዝምልከት ምውዕዋዓት
መግትኢ ክገብራሉ ኣብቲ ኣኼባ
ዝተሳተፉ መንግስታት ምጽውዖም እቲ
ሓበሬታ የረድእ።

ኣብ ገለ ሰባት ዝርአ ናይ ምስማዕ ጸገም፡
ምስ ሕማም ዋሕዲ ደም ምትእስሳር
ክህልዎ ከምዝኽእል ተመራመርቲ
ገሊጾም። ንሳቶም፡ ኣብ ደም እኹል ሓጺን
ብዘይምህላው ዝስዕብ ሕማም ዋሕዲ ደም፡
ናይ ምስማዕ ጸገም ከኸትል ከምዝኽእል
ኣብቲ መጽናዕቶም ከረጋግጹ ከምዝኽኣሉ
ደጊሞም ኣረዲኦም።
እቲ ኣብ ዩኒቨርሲቲ ፐንሲልቫኒያ -
ኣመሪካ ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ ካብ 21 ክሳብ
90 ዓመት ኣብ ዝዕድመኦም ልዕሊ 300
ሽሕ ኣመሪካውያን ዝተሳተፍዎ’ዩ ነይሩ።
ካብቶም ኣብቲ መጽናዕቲ ዝተሳተፉ ሰባት፡
እቶም 1.6% ብንቡር ጽመት ዘጋጠሞም
ክዀኑ ከለዉ፡ እቶም 3.4% ግና ብሰንኪ
ሕማም ዋሕዲ ደም (ሕጽረት ሓጺን ኣብ
ደሞም) ናይ ምስማዕ ጸገም ከምዘጋጠሞም
ተገሊጹ።
እቲ ምስ ሕማም ዋሕዲ ደም ተኣሳሲሩ
ዝተረኽበ ናይ ምስማዕ ጸገም፡ ብቐዳምነት
ብሰንኪ ምዕናው ናይቲ ካብ እዝኒ
ናብ ሓንጎል መልእኽቲ ዘመሓላልፍ
መትኒ ዝስዕብ ጽመት ከምዝዀነ’ውን
ተፈሊጡ።
ኣብ ደም ዝርከብ ሓጺን፡ ኣብ ምፍራይ

ሂሞግሎቢን ማለት ኣብ ምፍራይ እቶም
ኦክሲጅን ናብ መላእ ኣካላት ዝስከሙን
ዝሰዱን ቀያሕቲ ዋህዮታት ኣገዳሲ ተራ’ዩ
ዝጻወት። ካብዚ ዝተረኽበ ውጽኢት
ብምብጋስ ድማ፡ ተወሳኺ ዓቐን ሓጺን ኣብ
ደም ሂብካ ሕማም ዋሕዲ ደም ብምፍዋስ፡
ናይ ምስማዕ ጸገም ምፍዋስ ከምዝክኣል
እቶም ተመራመርቲ ይሕብሩ። ዝቕጽል
መጽናዕቶም’ውን ናብዚ ዝኣንፈተ
ከምዝኸውን ኣረዲኦም።
ሰባት ብዕድመ እናደፍኡ ኣብ ዝኸድሉ
ናይ ምስማዕ ጸገም ከጋጥሞም ንቡር’ዩ።
እቲ ናይ ምስማዕ ጸገም ብሃንደበት ምስ
ዘጋጥም ግን፡ እቲ ጠንቂ ሕጽረት ሓጺን

ኣብ ደም - ሕማም ዋሕዲ ደም ክኸውን
ስለዝኽል፡ ሓካይም ብግቡእ ከስተውዕልሉ
እቶም ተመራመርቲ ኣዘኻኺሮም።
ኣብ መወዳእታ እቶም ተመራመርቲ፡
ሕጽረት ሓጺን ኣብ ደም ጠንቂ ናይ ምስማዕ
ጸገም ምዃኑ ብመጽናዕቲ ተረጋጊጹ
ስለዘሎ፡ ነፍሲ-ወከፍ ሰብ ዝተማልአ ጥዕና
ንኽህልዎ፡ እኹል መኣዛታትን ሓጺንን
ዝርከቦም ዝተመጣጠኑ መግቢታት
ክምገብ መኺሮም።
ኣብ 2014፡ ኣስታት 15% ኣብ እኹል
ዕድመ ዝርከቡ ኣመሪካውያን ‘ናይ ምስማዕ
ጸገም ኣለና’ ክብሉ ከምዝገለጹ መጽናዕታዊ
ጸብጻባት እታ ሃገር ይሕብሩ።

ንስልጣነ ‘ኢንካ’ ዝገልጽ ፒራሚድ ተረኺቡ “ናይ ምስማዕ ጸገም ምስ ዋሕዲ ደም ምትእስሳር ኣለዎ?” ተመራመርቲ

ቺታ - ናብ ምጽናት ገጹ ዝኸይድ ዘሎ እንስሳ መሮር “ፕሮግራም ጠፈር ቻይና ኣብ ምክልኻል ሃገራዊ

ጸጥታ ክሕግዝ ኣለዎ’’ መንግስቲ ቻይና

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 4

ብምትሕብባር ሚኒስትሪ ሃብቲ ባሕሪ ዝዳሎ ዓምዲ

ማይክሮ- ሰበባ (micro algae)
ከም ምንጪ ነዳዲ፣ መግቢን ካልኦት
ዝተፈላለዩ ሃለኽቲ ነገራትን ኣትክልቲ
ብርሃን ጻሓይ ተጠቂሞም ማይን ካርቦንን
ብምትሕውዋስ መግቦም የዳልዉ።
እዚ መስርሕ ምድላው መግቢ ጽማረ-

ብርሃን (photosynthesis) ይበሃል።
ማይክሮ-ሰበባ ልክዕ ከም ኣብ ምድሪ
ዘለዉ ኣትክልቲ ብርሃን ጸሓይን
ማይን ብምጥቃም ብጽማረ-ብርሃን
ዝራባሕ ብሓደ ዋህዮ ዝቖመ ኣብ
ዝኾነ ማይ ክቦቁል ዝኽእል ተኽሊ
መሰል’ዩ። ሱር፣ ጉንዲ ይኹን ቆጽሊ
ዘይብሎም ብምዃኖም ካብ ኣትክልቲ
መሬት ዝተፈልዩ’ዮም። ብሓደን
ዘይተሓላለኸን ቀሊል ዋህዮ ምቛሞም
ብርሃን ጸሓይ ብግቡእ ናብ ከሚካላዊ
ጸዓት ንኽቕይሩ ይሕግዞም። ማይክሮ-
ሰበባ ኣብ ዝኾነ ጨውን ጥዑምን
ማይ፣ በዱ ወይ ቃድራ ቦታ፣ ወላ’ዉን
ኣብ ንሕርሻ ዘይምቹእ መሬት ብሰብ
ዝሰርሖ ኣገባብ ኣብ ውሽጢ ሓጺር
ግዜ (ካብ ሰዓታት ክሳዕ መዓልታት)
ክፈሪ ስለዝኽእል ሃልኪ ዘይብሉን
ዘላቒ ምንጪ ጸዓትን ይገብሮ። ኣብ
ዝተፈላለየ መዓላ ዝውዕል ብምዃኑ
ከኣ ኣገዳሲ ይገብሮ።
እዚ ሕጂ ዓለም ትጥቀመሉ ዘላ
ካብ ከርሲ ምድሪ ተፋሒሩ ዝወጽእ

ዘይሕደስ (fossil fuel) ክሳብ ኣስታት
78 ሚእታዊት ጠለብ ዓለምና
ይሽፍን። ዳግም ንኽጥጥዕ ድማ ኣዝዩ
ነዊሕ ግዜ ምናልባት ኣሸሓት ዓመታት
ክወስደሉ ከምዝኽእል ይንገር። ዋላ’ኳ
ቅራይ ነዳዲ ቀልጢፉ ዘይጽንቀቕ
እንተኾነ ብርግጽ ክሳብ ክንደይ ኣብ
ከርሲ መሬት ተሪፉ ከም ዘሎ ግን
ብልክዕ ዝፍለጥ ኣይኮነን። እቶም
ዝርካቦም ባህርያውያን ጸጋታት ድማ
እናነጸፉ ይኸዱ ኣለዉ። ብተወሳኺ
እቲ ዝዓበየ ጸገም ናይዚ ቅራይ ነዳዲ
ኣብ ኣከባቢ ዘስዕቦ ብከላ እዩ። እዚ
ብነዊሕ ሰንሰለታዊ ካርቦን ዝቖመ
ነዳዲ ምስተቓጸለ እቲ ዝትፋእ ብዝሒ
ዘለዎ ካርቦን ኣብ ኣየር ምስ ኦክሲጂን
ብምሕባር ካርቦንዲኦክሳይድ ይሰርሕ።
እዚ ሓደ ካብቶም ‘ግሪን ሃውስ ጋዝ”
ዝኾነ ካርቦንዲኦክሳይድ ድማ ካብ
ብርሃን ጸሓይ ጸዓት ብምዕጋት ሙቐት
ናይዛ ንነብረላ ዘለና ዓለም ይውስኽ።

መንሱር ዑመረዲን

ብሩህ መጻኢ ንዘላቕን ተተካኢ ጸዓትን ካብ ሰበባ

ስለ ዝኾነ ሓድሽ፡ ጽሩይን ዘላቕን
ተተካኢ ጸዓት ምንዳይ ኣብዚ ግዜ’ዚ
ይጽናሓለይ ዘይብሃሎ ጉዳይ ኮይኑ
ኣሎ። እዚ ካብ ሰበባ ዝርከብ ነዳዲ
ድማ ዝበለጸ ኣማራጺ ኮይኑ ክቐርብ
ከም ዝኽእል ኣብ ኣውስትራልያ
ቪክቶሪያ ዩኒቨርስቲ ከምኡ‘ዉን ኣብ
ማልዥያ ፑትራ ዩኒቨርሲቲ ዝተኻየዱ
መጽናዕትታት የረጋጋግጹ።
ኣብ ሃገርና’ውን ኣብ ዝሓለፈ
ዓመት ከም መዛዘሚ መጽናዕታዊ
ጽሑፍ ብተማሃሮ 4ይ ዓመት ኮሌጅ
ስነ-ፍልጠትን ቴክኖሎጅን ባሕሪ (ባጽዕ)
ኣብ ምልላይ ዓሌትን ምርባሕን ማይክሮ-
ሰበባ ካብ ማይ ባሕሪ ከምኡ’ውን
ብተማሃሮ 5ይ ዓመት ኮሌጅ ማይ-
ነፍሒ ፈተነታት ተኻይዶም ነይሮም።
እዞም ስነ-ህወታዊ ነዳዲ ካብ ማይክሮ-
ሰበባ ብቐሊል ኣገባብ ንምውጻእ
ዝተገብሩ ዕዉታት መጽናዕትታት፡ ነቲ
ዘለና ዓቢ ጸጋ ገማግም ባሕሪ፡ ፍሉይ
ኣተኵሮ ተዋሂብዎ ምስ ዝስራሓሉ ኣብ
መጻኢ ተጠቀምቲ ናይዚ ቴክኖሎጂ
ከምእንኸውን ዘጠራጥር ኣይኮነን።
ዋላ´ኳ ካልኦት ኣዝርእቲ ከም
ዕፉን፡ ቃንጫ ሽኮርን ካልኦት ኣእካልን
እና ተመስረሐ ዝወጽእ ነዳዲ ኣብ
ኣገልግሎት ይውዕል እንተሃለወ፡ እዚ
ግን ርእሱ ዝኸኣለ ጸገም ከምዘለዎ
ይፍለጥ። ንሱ ድማ ንመግብን ካልእ
መዓላን ብብዝሒ ስለ ዝጥለብ፡ ኣብ
ካልእ መዓላ ክውዕል ዝኽእል ሰፊሕ
መሬትን ብዙሕ ማይን ስለ ዘህልኽ’ዩ።
ብኣንጻሩ እዚ ኣብ ዝኾነ ማይን ቦታን
ብቑልጡፍ ክቦቁል ዝኽእል ሰበባ
ኣዝዩ ሰፊሕ መሬት ዘይሓትትን ኣብ
ንኣሽቱ ራህያታት ብውሑድ ዓቐን
ማይ ክፈሪ ዝኽእል ብምዃኑ ከም
ብልጫ ክውሰድ ይከኣል። ብተወሳኺ
ኣብ ምጉዳል ጻዕቂ ካርቦንዳይኦክሳይድ
መሪሕ ተራ ከም ዝጻወት መጽናዕታዊ
ጽሑፋት ይሕብሩ።
ማይክሮ-ሰበባ ካብ ቅድሚ ነዊሕ
ዓመታት ኣትሒዞም ከም ቀንዲ
ምንጪ መግቢ ወዲ-ሰብን እንስሳታትን
ከገልግሉ ምጽንሖም ታሪኽ የዘንቱ።
ኦሜጋ-3 ዝተባህለ ኣዝዩ ኣገዳሲ ፋቲ

ኣሲድ (ቅብኣት) ካብ ዘይቲ ዓሳ
ዝርከብ ኮይኑ ካብ ሰበባ ተመስሪሑ
ክርከብ ይከኣል። ስለዚ ናይ ሰበባ ስነ-

ሂወታዊ ቴክኖሎጂ ሰረታዊ ምህንድስና
ተሓዊስዎ ኣብ መጻኢ ዓቢ ጠለባት
መግብን ጸዓትን ክሽፍን ከምኡ’ውን
ኣብ ዝተፈላለዩ መዓላ መድሃኒት
ከገልግል ከም ዝኽእል መጽናዕትታት
ይሕብሩ። እዚ መጽናዕታዊ ጽሑፍ
ዝተፈላለዩ ቴክኖሎጂ ብምጥቃም ካብ
ሰበባ ክርከብ ዝኽእል እቶት ዝድህስስ
እዩ።
ምኽንያት ምርጫ ማይክሮ
ሰበባ
• ብዘለዎም ቅልጡፍ ዕቤት ኣብ
ዝሓጸረ እዋን ብብዝሒ ስለ ዝፋረዩ
• ከም ካልኦት ሕርሻዊ ኣእካል
ብዙሕ ማይ ዘየህልኹ ብምዃኖም
• ንካርቦንዲኦክሳይድ ብዘለዎም
ልዑል ተጻዋርነት
• ኣብ ዝኾነ ጨዋም ማይን ረስሓት
ወሓዝን ብምፍራይ ንተጠቃምነት
ጥዑም ማይ ስለዘጉድሉ
• ብዘለዎም ልዑል ትሕዝቶ ስብሒ፡
ካርፖሃይድረይትን ፕሮቲንን
• ብታህዋስያን ብቐሊሉ ክብስብስ
ዝኽእል ዘይመርዛም ጽሩይ ነዳዲ
ስለዘፍርዩ
ኣገባብ ምፍራይ ማይክሮ-
ሰበባ
ልሙዳት መራብሒ ኣገባባት ኣብ
ክልተ ይኽፈሉ።
ክፉት ቀላያት ወይ ንኣሽቱ
ራህያታት
ብዘመናዊ ኣገባብ ካብ ቅድሚ ነዊሕ
ዓመታት ኣብ ጥቕሚ ዝውዕል ዘሎ
ኮይኑ፡ ኣብ ከም ባህርያዊ ቀላያት ፡
ራህያታት፡ ካብ ባሕሪ ዝፍለዩ ንኣሽቱ
ቀላያት (lagoons); ፕላስቲካዊ
መትሓዚታትን ካልኦት ዝተፈላለዩ
ነገራትን ክኸዉን ይኽእል። ብቑዕ
ምርጫ ናይ መፍረዪ ሰፈር ኣብ
ምዕዋት ፍርያት ሰበባ ዓቢ ተራ ኣለዎ።
ምኽንያቱ እዚ መስርሕ እዚ ምሉእ
ብምሉእ ክትቋጻጸሮ ስለዘይትኽእል
ፍርያቱ ኣብ ኩነታት ኣየር ናይ’ቲ ቦታ
ይምርኮስ።
ኣብ ከም ኤርትራ ዝኣመሰላ ብርቱዕ
ጸሓይ ዘለወን ኣብ ከባቢ ቅናት ምድሪ
ዝርከባ ሃገራት ብዘለወን እኹል ብርሃን
ጸሓይ ዝለዓለ እቶት ማለት ካብ ሓደ
ሄክታር ገንኢ ኣብ ዓመት 40-60 ቶን
ሰበባ ክሕፈስ ይከኣል። ኣብ’ዚ መስርሕ
ሰበባ፣ ዘድልዮም ካርቦን ዲኦክሳይድ
ካብ ከባቢኦም ዝርከብ ህዋ ወይ’ውን
ካብ ፋብሪካታት ዝትፋእ ይረኽቡ።
ምስ ካልኦት ነዳዲ ንምፍራይ ዘገልግሉ
ኣትክልቲ ብምንጽጻር ብዙሕ መሬትን
ጸዓትን ኣይወስዱን። ብዘይካ’ዚ
ንኽጸርዩን ክጽገኑን ዝቐለሉ’ዮም።
ስለዚ ክፉት ኣገባብ መራብሒ ዝሓሸን
ዝሓሰረን ምዃኑ ይፍለጥ።
ንኣብነት ዱናሊላ

ሳሊና(Dunalillasalina) ዝተባህለ
ዓሌት ሰበባ ኣብዚ መዳይ’ዚ ብብዝሒ
ከገልግል ይኽእል። ጨዋም ከባቢ
ዝሰማምዖ ብምዃኑ ብብዝሒ ክፈሪ
ይኽእል።
ክብን-ለጠቕን ዋዒ፡ ምህፋፍ ማይ፡
ብከላን ድሩትነት ብርሃን ጸሓይን
ገለ ካብ ዘይምቹኣት ኩነታት ናይዚ

ስርዓት’ዮም። ስለዝኾነ ዘይምቹእ
ኩነታት ክጻወሩ ዝኽእሉ ኣዝዮም
ውሱናት ዓሌት ሰበባ ጥራይ እዮም
ኣብ ክፉት ቀላያት ክፈርዩ ዝኽእሉ።
ሰብ-ዝሰርሖ ብርሃናዊ

መራብሒ(photo bioreactor)
፦እዚ ኣገባብ’ዚ ምሉእ ብሙሉእ
ብሰብ ዝሰርሖም ዕጹዋት ጸሓይ
ዘሕልፉ ንትኹል ወይ ንጋድም
ዝተሰርዑ ዓበይቲ ፕላስቲካዊ ቱቦታት
ብምድላው ዝስራሕ እዩ። ዘድልዮም
ዓቐን ካርቦን ዲኦክሳይድን ካልእን
ድማ ዝተፈላለዩ ንኣሽቱ ቱቦታት
ናብኦም ብምልጋብ ክምገቡ ይኽእሉ።
ዝተፈላለዩ ንድፈ-ፈተነታት ናይዚ
ግዳማዊ ጽልዋ ዘየፍቅድ መራብሒ
መስርሕ ተኻይዶም’ኳ እንተኾኑ
ዝያዳ ቴክኖሎጂ ፡ ሞያዊ ዓቕሚ ሰብን
ጸዓትን ይሓቱ። እንተኾነ ብተዛማዲ
ካብ ክፉት መራብሒ ዝኸበረን
ብርኩት ፍርያት ዝሕፈሶን መስርሕ
እዩ።
ምእላይ ማይ ካብ ማይክሮ- ሰበባ
ደለልታ
ደጋዊ ክፋል ማይክሮ- ሰበባ ኣሉታዊ
ምልኣት ኣለዎ። ዝኾነ ኣንጻር ናይዚ
ምልኣት ዘለዎ ከሚካል ብምሕዋስ፣
ነቶም ዋህዮታት ሰበባ ገለ ሃስያ ከየስዓበ
ተተሓሒዙ ዝግ ከም ዝብል ይግበር።
ነቲ ዘየድሊ ማይ ብምፍላይ ድማ ሰበባ
ይነቅጽ። ነዚ ኣገባብ’ዚ ኣብ መጀመሪያ

ምስ እንጥቀመሉ እቲ ዝቕጽል መስርሕ
ክቃለል ይኽእል።
ሕምብርተ-ንጽገት
ከምቲ ጸባ ኽሕቆን ከሎ ልኻይን
ብራሕን ዝፈላለዩ እዚ መስርሕ’ዚ ከኣ
ነቶም በበይኑ ጻዕቂ ዘለዎም ነገራት
ንምፍልላይ ይሕግዝ። ሰበባ ምስ ማዩ
ኣብ ሓደ ዓቢ ገንኢ ብሓይሊ ጸዓት
ከም ዝዘውር ይግበር’ሞ ብድሕሪ’ዚ
ኣብ ላዕለዋይ ጽፍሒ ዘሎ ማይ
ብምእላይ፣ ኣብ ታሕቲ ዝግ ኢሉ
ዝተረፈ ሰበባ ይእከብ። እዚ ኣገባብ ማይ
ካብ ሰበባ ንምእላይ ዝሕግዝ ዝበለጸ
መስርሕ’ኳ እንተኾነ ዘህልኾ ጸዓት ኣብ
ግምት ብምእታው ግን ብዓይኒ ቁጠባ
ውጽኢታዊ ኣይኮነን። ብተወሳኺ
ፍጥነት ናይ’ቲ ዑደት ኣመና ምስ
ዝዛይድ ነቶም ዋህዮታት ክሃስዮም
ይኽእል።
ምጽማቚ
እዚ መስርሕ ምስ ካልኦት ኣገባባት
ብምንጽጻር ዝበለጸ ምዃኑ ዝተኣምነሉ’ዩ።
ዝተፈላለዩ ዓቐን ዘለዎም መናፊት
ብምጥቃም እቲ ሰበባ ምስ ማዩ ብእኡ
ከም ዝሓልፍ ይግበር። ኣብ መወዳእታ
እቲ ልክዕ ከም ሓተላ ተጸሚቑ ዝተርፍ
ሰበባ ይእከብ። ብምቕጻል ዝተፈላለዩ
መስርሓት ብምክያድ ካብ’ቲ ዝተኣከበ
ንቑጽ ሰበባ ከም ምንጪ መግቢ፡ ነዳዲን
ካልኦት ንዝተፈላለዩ መዓላ ዘገልግሉ
ነገራትን ይምስርሑ።

ምርባሕ ሰበባ ኣብ ክፉት ቀላይ

ምእካብ ምህርቲ ሰበባ

ሰብ-ሰርሖ ብርሃናዊ መራብሒ

ሰብ-ሰርሖ ብርሃናዊ መራብሒ

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 5

ሩፍታ

ጸጋብርሃን ጐይትኦም

ናይ ትማሊ ጉያ

“ከም ሎሚ ገይሩ ተበሪሁኒ
ኣይፈልጥን። ‘ናይ ትማሊ ኣየገድስን’ዩ
- ንሎሚ ጥራይ ተመሃረሉ’ ክብሃል
እሰምዕ እየ። ህይወት ትማሊ ንሎሚ
ዘውግሕ እንተዘይኮይኑ ዋጋ የብሉን
ማለት’ዩ። ሕስብ የብሎ’ሞ ድንግርግር
ይብለኒ። ከመይ’ከ ዘይተሓዋወሰኒ -
ትማሊ ዝፈጸምክዎ ጌጋ ኣብ ሎሚ
ትምህርቲ ኮይኑኒ እንተዝኸውን፡
ንዓይ ምሓሸኒ። ‘ከም ሎሚ ተበሪሁኒ
ኣይፈልጥን’ መበሊየይ እምበኣር፡ ሓደ
ራኢ ስለዘስፈርኩ እየ - ቃንዛ ውሽጠይ
ኣዝሒለ እፎይ ክብል መሪጸ ኣለኹ።
በቃ ክቐስን…። ሕውስውስ ዝበለ ቃንዛ
ውሽጠይ፣ ሎሚ ንሰብ ምሂሩ ዓገብ
ክብሃሎ ክናስሓሉ መሪጸ። ሰብ ኣንቢቡ
ክምሃረሉ፡ ንእሽተይ’ውን ትኹን ሓሳብ
ክወስደሉ፡ ነብሱ ክገትኣሉ… እዩ
ድሌተይ። በዚ መዳይ’ዚ ስለዝረኣኽዎ
እየ እምበኣር ተበሪሁኒ፡ ሓጐስ
ተሰሚዑኒ…”
ብመንገዲ ሓደ ኣብ ስታፍ ምምሕዳር
ሚኒስትሪ ምክልኻል መሳርሕተይ
ዝኾነ ሰብ’የ፣ ነዚ በዓል ዛንታ ብኣካል
ክረኽቦ ክኢለ። ዝሓለፎ ማሕበራዊ
ጉዕዞ ከዘንትወለይ ምስ በቕዐ፣
ብዘየወላውል መንገዲ ነቲ እናሻዕ ኣብ
ልብኻ እናኣተወ ከም እትመራመር
ዝገብረካ ዛንታኡ ክጽሕፎ ወሲነ። ነቲ
ብተንኮል ዝተባዕጠ፡ ኣብ መወዳእታ
እውን ሓዲግ መዲግ ዝተረፈ ፍጻመ።
ስሙ ክዕቅበሉ ብዝኣተኽዎ መብጽዓ
መሰረት እምበኣር፡ ናይ ብርዒ ስሙ
ዳዊት ሰመረ ኢለዮ ኣለኹ።
ወላዲኡ ኣቦይ ሰመረ፡ ካብ’ታ
ተወሊዶም ዝዓበዩላ፣ ኣብ’ዚ ሕጂ እዋን
ኣብ ንኡስ ዞባ ጋላ ነፍሒ እትርከብ
ዳዕሮ ጶውሎስ ተባሂላ እትጽዋዕ ዓዲ
ኣብ 1962 ናብ ኣስመራ ክመጹ
ከለዉ፡ ሓደ ዕላማ ነይርዎም። ኣብ
ኣስመራ ናይ ጉልበት ስራሕ እናሰርሑ
ንስድራኦም ክጥውሩ። ኣብ ከባቢ ዓዲ
ሰግዶ ኣብ ዝነበረ ስራሕ ሕርሻ፡ ከም
ናይ ጉልበት ሰራሕተኛ ተቖጺሮም
ድማ ክሰርሑ ጀመሩ።
እቲ ስራሕ ኣብ ዓዶም ብዝግባእ
ዝመለኽዎ ብምንባሮም፡ ጌና እግሮም
ከየንበሩ እዮም ከም ኣብነታዊ
መንእሰይ ክጽውዑ ዝበቕዑ። ትህኪት
ኣብ ጥቓኦም ዘይትቐርብ ብምዃና፡
‘ሰመረ ኣድጊ’ ዝብል ሳጓ ምስ
ነብሶም ለጊባ ንስሞም ክትልውጦ ግዜ
ኣይወሰደትን። ኣብ’ቲ ናይ ስራሕ ቦታ
ዝውዕሉን ዝሓድሩን ብምዃኖም፣ ነተን
ዝረኸብወን ደሞዝ ሳንቲም ከየጉደሉ
ናብ ስድራ ይልእክወን ብምንባሮም፣
ብወለዶም ምሩቕን ምስጉንን ነበሩ።
ነታ ብማሕረስ እትናበር ስድራ ድማ
ጽላል ኮንዋ። እዚ ግና ንኣስታት ክልተ
ዓመት ጥራይ’ዩ ዝነበረ።
ኣቦይ ሰመረ፡ ኣብ’ዚ ናይ ብሕቲ
ትካል ንኣስታት ክልተ ዓመት ምስ
ሰርሑ፣ ምስ ብዙሓት ስባት ክራኸቡን
እሂን ምሂን ክብሃሃሉን ብምኽኣሎም፣

ካብ’ቲ ኣብ ዓዶም ከለዉ ዝነበሮም
ኣፍልጦ መንብሮ፣ ካልእ ብልሓታት
ህይወት ክፈልጡን ካብ ሰባት
ብርክት ዝበለ ተመኩሮ ክቐስሙን
ከኣሉ። ዝያዳ እቶት ዝረኽብሉን
ህይወቶም ከጣጥሑሉ ዝኽእሉ ካልእ
መንገድታትን ሃሰው ኣብ ምባል ድማ
ኣተዉ። ነዚ ጉዳይ’ዚ፡ ዝያዳ ምስ’ቲ
ኣብ’ቲ ስራሕ ዝተላለይዎን ምስ
ግዜ ዓርኮም ዝኾነን፣ ሃብተ ዝስሙ
ሰብ ክመያየጥሉ ጀመሩ። ለይትን
መዓልትን ድማ ዕላሎም ብዛዕባ መጻኢ
ህይወቶምን ክምዕብልሉ ዝኽእሉ ናይ
ስራሕ ባይታን ኮነ። ኣብ መወዳእታ
ድማ ኣብ ሓደ ናይ ሓባር ሓሳባት
በጽሑ - ክልቲኦም። ናብ ወጻኢ ሃገር
ብምኻድ ከማዕብለካ ዝኽእል ስራሕ
ምንዳይ። እዚ ሓሳብ ምስ ኣንቀሉ፣
ከም’ዚ ኣብ ሓደ ለይቲ ዝህብተም
ኮይኑ ስለ ዝተሰምዖም፡ ቀልጢፎም
ዝዕወትሉ መንገዲ ንምንዳይ ብሕቡእ
ምስ ዝተፈላለዩ ሰባት ክዘራረቡን፡
ዘተግብሩሉ ዕድላት ሃሰው ክብሉን
ጀመሩ። ኣብ መወዳእታ ድማ ንሃገረ
ስዑዲ ዓረብ ብምኻድ ክሰርሑ ምስ
ገለ ደለልቲ ተረዳድኡ። ነቲ እናሓደረ
ኣብ ውሽጦም ዝገማዳሕ ዝነበረ ሕልሚ
ጋህዲ ንምግባር ድማ፣ መጀመርታ
ናብ ሱዳን፡ ቀጺሎም ናብ ስዑዲ ዓረብ
ኣተዉ።
ኣቦይ ሰመረ፡ ኣብ’ቲ መጀመርታ
እዋን ስራሕ ስኢኖአም፡ ምድረ
ሰማይ ሓርቢትዎም ኣብ ከቢድ
ጭንቀት’ኳ እንተነበሩ፣ እቲ እናሻዕ ኣብ
ኣእምሮኦም እናተመላለሰ ዝህውኾም
ዘሎ ቀልጢፍካ ናይ ምህብታም ባህጊ፣
ንድሕሪት ከብሎም ብዘይ ምኽኣሉ፣
ድሕሪ ክንደይ ጻዕሪ፡ ኣብ ሓደ ናይ
ህንጻ ስርሓት ዘካይድ ትካል ከም ናይ
ጉልበት ሰራሕተኛ ተቖጺሮም ክሰርሑ
ጀመሩ። እቲ ትካል ሓንሳብ ክትነብሮ
ኣብ ዘይትምነዮ ጩው ዝበለ ምድረ
በዳ፣ ጸኒሑ ዋዒ ናይ ጸሓይ ክትጸረሉ
ኣብ ዘይትኽእል ቦ ታ
ስ ር ሑ ዘሰላስል
ብምኻኑ፣

ንህይወትካ
ልዕሊ ዓቐን’ዩ
ዝፈታተኖ። ግና
ሓንሳብ ቈሪጾም ምስ ተበገሱ
ንድሕሪት ክጥምቱ ብዘይ ምምራጾም፣
ነቲ እናሓደረ ዝመርር ናብራ ስኖም
ነኺሶም’ዮም ክወጽዎ መሪጾም። ነዚ
ዘይጽወር ባህርን ጊላነትን ናይ’ቲ
ሃገር፣ ከም ውሁብ ወሲዶም፣ እሞ
ድማ ብትሑት ክፍሊት ናብራኦም
ከመዓራርዩ ሓኾት በሉ።
ናብ’ታ ሃገር ዝኣተውሉ እዋን፣
ዝነበረ ናይ ስራሕ ሃዋሁ ዘይምቹእን
ውሑድ ክፍሊትን ዝነበሮ’ኳ እንተኾነ፣
ምስ ግዜ ግና በቲ ኣብ ሰብዓታት

ዝተፈጥረ ቁጠባዊ ምዕባለ፣ ድሓን
ዝኾነ ክፍሊት ብምጅማሩ፡ ኣቦይ ሰመረ
ምስ’ቲ ካብ ግዜ ጉብዝናኦም ዘዕበዮም
ጉልበትካ ሓቢእካ ናይ ዘይምስራሕ
ባህሪ ተደሚሩ፣ ድሓን ዝኾነ እቶት
ክረኽቡ ከኣሉ። ንወለዶም ገንዘብ
ኣብ ምስዳድን ንመጻኢ ዝኾኖም
ኣብ ምእካብን ብግብሪ ነጠፉ። ክሳብ
እታ ወዲ ኣርብዓን ክልተን ዓመት
ኮይኖም ሓዳርን ናብራን ብምሕሳብ
ናብ ሃገሮም ዝመጹላ ግዜ ድማ፣ ከም
ሕሱም ከርቲቶም ገንዘብ ብምጥርቓም፣
ነዛ ብኸርተት ዘየዕረፈት ነብሶም ደሃያ
ንምግባር ምስናይ ድኻሞም ናብ
ሃገሮም ተመልሱ።
“ቅድሚ ዛንታይ - ዛንታ ኣቦይ
ከዕልለካ ዝወሰንኩሉ ምኽንያት፣ ኣቦይ
ሓዳር ገይሩ ንዓና ቅድሚ ምውላዱ፣
ማዕረ ክንደይ ከርተት ከም ዘሕለፈ
ከዘንትወልካ ስለ ዝደለኹ’የ። ኣቦይ ናይ
ብሓቂ ጻዕራም፣ ብጻዕሩ ዝተዓወተ ሰብ
እዩ። ከም ሰብ ከዕርፍ ከይበለ - ኣብ’ዛ
ዓለም ጸገም እንተደኣ ኣሕሊፍካ ራህዋ
ከተስተማቕር እውን ግቡእካ ምዃኑ
ከይፈለጠ፣ ነዛ ነብሱ ኣብ ስራሕ ጸሚዱ
ንድኽነት ብጻዕሩ ክሰግራ ሓኾት
ዝበለ ኣቦ’ዩ….። በዚ ምኽንያት’የ
ድማ ብናይ ጻዕሪ ምዝንታው
ዝጀመርኩልካ….” ዛንታይ መሃሪ’ዩ
ብምባል ከም ዘይቈጸረኒ - ታሪኽ ኣቦኡ
ኣስፊሑ ምዕላሉ ገሪሙኒ’ኳ እንተነበረ፣
ምስ ዛንታኡ ምትእሳር ከም ዘለዎ ምስ
ሓበረኒ ግና ክቕጽለለይ እየ ተወኪሰዮ።
ዛንታኡ ድማ ብዘይ ሕብእብእን ብዘይ
ምቁራጽን ኣውሓዘለይ።
“ከም’ቲ ዝበልኩኻ፡ ኣቦይ ድሕሪ’ዚ
ኹሉ ብድሆታት ዝመልኦ ህይወት’ዩ፡
ከም’ቲ ኩሉ ሰብ ዝገብሮ ነቲ ዘይተርፍ
ናብራ ንምግባር - ክምርዖ ና ብ ዓዱ
ዝመጸ። ስድራ ምስ ዘምጽኡሉ ድማ
ኣብ 1979 ምስ ጽገወይኒ እትብሃል
ሰብ ብወግዒ ቃል ኪዳን ኣሲሩ።
ከም ባህጉ፡ ጻዕሩን ግርህነቱን ድማ፡
እታ ብስድራ ዝመጸት ብዓልቲ ቤቱ፡
ለባምን መስተውዓሊትን ልዕሊ ኩሉ
ድማ መኽበሪት ስድራኣ ኮነትሉ። ከም
ውጽኢት ባህጎም ድማ ኣነ ዝርከቦም
ሰለስተ ቈልዑ ወሊዶም።
ኣቦይ፡ በቲ ዘዋህለሎ ገንዘብ ኣብ ከባቢ
ሰምበል ገዛ ክገዝእ ከሎ፣ ኣብ ዕዳጋ
ሓሙስ ድማ ንሱ ንነዊሕ ዓመታት
ዝተኻረያ ቤት ሻሂ ከፊቱ። ገዛ ናትና
ብምዃኑ በቲ ሓደ ወገን፣ በቲ ካልእ
ድማ እታ ኣቦይ ዝተኻረያ እንዳ ሻሂ
ጽቡቕ ትኸደሉ ብምንባራ፣ ናብራና
ጣዕሚ ዝዓብለሎ’ዩ ነይሩ። ካብ’ቶም
ሰለስተ ኣሕዋት ኣነ ቦኽሪ ክኸውን
ከለኹ፣ እታ እንኮ ሓፍትና ሕሳስ
ልደ እያ። ገዛና ድማ ወትሩ ፍቕርን
ስሓቕን ኣይተፈልያን። ወለድና ብኣና
ሕጉሳትን ኩሩዓትን ነበሩ።
ኣነ ክሳብ ዓስራይ ክፍሊ’የ ተማሂረ።
ትምህርተይ ከቋርጽ ዝተገደድኩሉ
ምኽንያት፡ ኣቦይ ብእርጋን ካብ ስራሕ
ክእለ ብምጅማሩ’ዩ። ቦኽሪ ብምንባረይ
በቲ ሓደ፣ ልቢ ዝቖጸርኩ እውን ኣነ
ብምዃነይ፣ ነታ ትካል ከም’ቲ ኣቦይ
ዘዕበያ እንተ ኣዕበኽዋ ብምባል ደሓን
ተንቀሳቒሰ። ዳሕራይ ግና ጉልባባ እየ
ቀሊዐያ….።

እቲ ዛንታ ከም’ዚ ይመስል፦ ትካልና
ኣብ ከባቢ ሹቕ ትርከብ ብምዃና፡
ኣቦይ እውን ንምዕባለኣ ከይተሓለለ
ስለ ዝሰርሐ፣ ብርክት ዝበለ ሰብ’ያ
እተአንግድ ዝነበረት። ኣታዊኣ እውን
ብኣኡ መጠን። ኣነ ምስ ሓዝክዋ እውን
እንተኾነ - ኣብ’ቲ ፈለማስ ከምኡ እያ
ዝነበረት። እንተኾነ ንእስነት ናቱ ግደ
ገይሩ….።
ቀስ ብቐስ ገንዘብ ካብ ካሳ
እናወሰድኩ፣ መማህርተይ ምስ ዝነበሩ
ስባት ክዘውር ይጅምር። ምስ ግዜ ድማ
ወልፊ ሽጋራን መስተን የሕድር። እዚ
ጥራይ’ውን ኣይኮነን ምስ ዝተፈላለያ
ደቂ-ኣንስትዮ ክዘውርን ዘይ ኣነ መሲለ
ኣብ ክቡር ቦታታት ክኣቱን ተራእየ።
ዳዊት ሓለፈ ክብሃለለይ ጀሚሩ። ኩሉ
ግዜ ብጻዕርኻ ዘየምጻእካዮ ገንዘብ፣
መጥፊኢኡ እውን ኣይርደኣካን’ዩ።
ሽሻየይ ከም ዝተኸፈተለይ፣ ዘዝሰራሕክዎ
ሸይ ሸይ ክብለሉ ጀሚረ። ነገሩ ሓዸ
ዕላል’ዩ ዘዘኻኽረካ። ‘ሓደ ግዜ፡ ሓደ
ሃብታም ኣመሪካዊ ኣብ ሓደ ሕሱር
ሆቴል ይድቅሰልካ። ወዱ ድማ ኣብ
ሓደ ብዓል ሓሙሽተ ኮኾብ ሆቴል
ደቂሱ። ጋዜጠኛታት፡ ነቲ ሃብታም -
ንምንታይ ንስኻ ኣብ ሕሱር ደቂስካ
ወድኻ ኣብ ክቡር? ሓተትዎ። ኣነ ነዚ
ገንዘብ ብኸመይ ኣምጺአዮ እፈልጦ
እየ። ወደይ ግና ብጻዕሪ ድዩ ብኸመይ
ከም ዝመጸ ኣይፈልጦን’ዩ - ኣብ
ኣመጻጽኣኡ ኢድ ስለ ዘይሓወሰ’ ኢሉ
መሊስሎም። ናተይ ነገር እውን ከምኡ
እዩ ኮይኑ። መውዓልየይ ኣይፍለጥ
መሕደርየይ። እናተረድኣኒ ኩሉ
ህይወተይ ክዝረግ ጀሚሩ። ትካልና
በብቑሩብ ጉልባባ ክትቀልዕ ተራእያ።
ለባም ውላድ ንብረት ወላዲኡ የሰስን፣
ሕማቕ ውላድ ድማ ንብረት ወላዲኡ
የብርስ። ኣታዊ ናይ’ቲ ትካል ባዕለይ
ናብ ባንክ ዘእትዎ ብምዃነይ፣ የቐምጦ
ኣለኹ እናበልኩ ንስድራይ ብሓሶት
የተዓሻሹ። ከም ሕሱም ዓንዲረሉ።
ኣቦይ ንሰለስቴና ደቁ ነናትና ትካል
ከፊቱ ክቐስን ይደሊ - ነገራት ከኣ
ብኣንጻሩ ይኸዱ። ንዓና ክብል
ዝኸርተተ ሰብኣይ፡ ክልተ ኣሕዋተይ
ኣብ ትምህርቲ ኣነ ኣብ ብዕልግና
እንከለኹ፣ ነዛ ዕረፍቲ ዝግብኣ ነብሱ
ዕረፍቲ ከይሃባ ኣብ 1998 ዓሪፉ።
ኣደይ፡ ንኹሉ እቲ ጽቡቕ ሓሳብ
ናይ ኣቦይ ኣብ ግብሪ ንምውዓልን፡ ቃሉ
ብላሽ ከይተርፍን እኳ እንተጽዓረት፣
ናተይ ኣካይዳ ክሕግዛ ኣይከኣለን።
ነታ ትካል ዓነውነው ኣቢለ ጠፊሻ ከም
ዘይትሰርሕ’የ ገይረያ። ኣሕዋተይን

ኣደይን ዝጉሃይዎ ኣነን ንሳቶምን
ጥራይ ኢና እንፈልጦ። ውሽጦም
ከም ስርዓት’ዩ ሓዊ ተቓጺሉ። እታ
ትካል መንቀሳቐሲኣ ክትገዝኣሉ ናብ
ዘይትኽእል ደረጃ ወሪዳ። ኣደይ ‘ኤህ’
ኢላ ነቢዓ. . እንድዒ ወደይ መግለጺ’ኳ
ሓጺሩኒ።
እታ ትካል ጠፊሻ ምስ ተዓጸወት፣
ነገራተይ ኣብ ክንዲ ዝዝሕል፡ መሊሱ
ተባሪዑ። ዝለመድኩዎ ገንዘብ ምስ
ሰኣንኩ፡ ቀጭ ቀጭ ኢሉኒ። ኣማራጺ
ምስ ስኣንኩ ድማ ጉዳይ ምቅሊት
ኣንቂለ። ምስ ኣሕዋተይ ድማ
ብቕጽበት ኣብ ረጽሚ ተጸሚደ።
ኣደይ ዝበለትኒ እንተነይሩ፦
“ዳዊት ወደይ፡ እንታይ እዩ
ድልየትካ?”
“ኣደ፡ እዚ ገዛ ናትክን ናይ ሰለስቴና
ኣሕዋትን’ዩ። ንስኺ ብህይወት
እንከለኺ በብጽሒትና ንውሰድ እብል
ኣለኹ።”
“ኣነ ብህይወት ክሳብ ዘለኹ ናተይ
እምበር ናትኩም ኣይኮነን። ዋላ ድሕሪ
ሞተይ እውን፡ ኣቦኹም ሕጊግ ኢሉ
ዘጥረዮ ብምዃኑ ከተማዕብልዎ
እምበር፣ ክትማቐልዎ ድልየት
የብለይን። ሓድጊ’ቲ ብህይወት
ዘየለ ኣቦኹም’ዩ….” ምስ ውሕጅ
ንብዓታ መኺራትኒ። ግና ክሰምዓ
ኣይክኣልኩን፣ ገዛና ህውከት ጥራይ
ኮይኑ፣ ኣብ መንጎ ኣሕዋት ታዕ ታዕ
በዚሑ፣ ኣደይ ምጻሩ ስኢና ብጓሂ
ሕርር ኢላ ሞይታ።
ኣብ መንጎና ምርድዳእ ተሳኢኑ
ዕግርግር ምስ በዝሐ፣ ጉዳይና ናብ ቤት
ፍርዲ ኣምሪሑ። እቲ ገዛ ተሸይጡ
ናብ ሰለስቴና ተመቒሉ። ክልቲኦም
ኣሕዋተይ ብሓባር ገዛ ብምግዛእ፡
ልቦናዊ ስራሕ ክሰርሑ ከለዉ፣ ኣነ
ዳግማይ ሽሻየይ ፈጢሩለይ ደጊመ
ናብ ናይ ሀይ ሀይ ዓለመይ ኣትየ።
ዓንዲረ - ዘይውዳእ ገንዘብ ስለዘየለ ግዳ
ናይ ኢደይን እግረይን ነጊፈ። እንተ
ኣንቃዕረርካ ሰማይ - እንተ ደነንካ
ምድሪ ኮይኑኒ ዝገብሮ ጠፊኡኒ…።
ነዛ መጸግዒ ገዛ ስኢነ ሩፍታይ ዘሪገ።
ሕድሪ ኣቦይ ጠሊመ። ዋላ ድሕሪ
ዕረፍቱ እውን ዕረፍቲ ከሊአዮ። ዘርሞ
ዘርሞ ኣለኹ. . .።” ዕላሉ ኣቋሪጹ፡
ብብኽያት ተነኽነኸ። ኣብ መወዳእታ፡
ተጋዲሉ ሓንቲ ቃል ኣውጸአ።
“ኣበይ’ሞ፡ ናይ ትማሊ ጉያ
እንተዝምለስ… ብርግጽ ናህረይ
ምመለስኩ። እንታይ’ሞ!” ብስምዒት
ኣድመጸ - እቲ ናይ ትማሊ ሓጐስ
ከም ዘይድገም ምስ ኣመነ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 6

ስነ-ጥበብ

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

ዝዀነ ባህሊ ምስ ግዜ ለውጥታት
እና’ርኣየ ዝኸይድ ዳይናሚካዊ ባህሪ
እዩ ዘለዎ። ብናይ ፖለቲካ፡ ቁጠባ፡
ቴክኖሎጂ፡ ፋሽን፡ ኩነታት ኣየርን ካልኦት
ምቅይያራትን፡ ኣቃውማ ሕብረተ
ሰብ’ውን ዘገምታዊ ለውጢ ስለዘርኢ፡
ምስኡ ተሳንዩ ድማ ባህላውን ስነ
ጥበባውን ምዕባለታት ወይ ዝሕታለታት
ይኽሰት። ሃንደበት ዱብ ኢሉ ዝቕየር
ባህሊ ግን ክንደየናይ ከይህሉ። ድቦላዊ
ክስተት እንተ’ጋጢሙ ግን፡ ካብ ባህላዊ
ለውጢ ምባሉ፡ “ሓድሽ ባህሊ” ምባሉ
ይቐልል።
ባህሊ ዳይናሚካዊ ካብ ኰነ፡ ከም’ቲ
ንሕና ንደቅና ኣብ ኣከዳድናኦም፡
ኣደራርፋኦም ይኹን ኣሳዕሳዓኦም
እንግስጾም፡ ንኣባሓጎታትና’ውን
ኣባሓጎታቶም ይግስጽዎም ምንባሮም
ኣየጠራጥርን። እቲምንታይሲ፡ እቶም
ንባህሊ ዝጸልዉ ረቛሒታት ካብ ወለዶ
ናብ ወለዶ ለውጥታት ስለዘርእዩ፡
ኣብ ባህሊ’ውን ካብ ወለዶ ናብ
ወለዶ ዘገምታዊ ለውጢ ምህላዉ
ዘይተርፍ’ዩ።
እዚ ናይ ሎሚ መንእሰይ’ውን፡ ኣብ
ባህላዊ ኣካይዳኡ ብዙሕ ግዜ ክንቀፍ
ንሰምዕ ኢና። እቲ ቀዳማይ ነቐፌታ
ካብ’ቶም ባህሊ ዳይናሚክ ምዃኑ
ዘየስተብህሉ ዝዘንብ ክኸውን ከሎ፣ እቲ
ካልኣይ ነቐፌታ ግን፡ ካብ’ቶም “ኣመና
ተጸለውቲ ኣይንኹን” ዝብሉ ሰብ ለባም
መንፊት ዝመጽእ’ዩ። ባህላዊ ለውጢ
ከይተረድኣካ ዝሰርጽ ደኣ’ምበር፡ “ከም’ዚ
ንቐይሮ” ተባሃሂልካ ብስምምዕ ዝትግበር
ኣይኰነን። ስለዝዀነ ድማ፡ እቶም
መሰረታውያን ረቛሒታት ኣብ ንቡር
ቦታኦም እናሃለዉ፡ ብስም ፋሽን ጥራይ
ዝመጽእ ለውጢ ካብ ብዙሓት ተቓውሞ
ክገጥሞ ንቡር’ዩ። ምኽንያቱ፡ ዋላ’ውን
እቲ ምስ ቀዳሞት ጸለውቲ ረቛሒታት
ዝጽብጸብ ሓይሊ ቴክኖሎጂ፡ ቀስ እናበለ
ደኣ’ዩ ዝሰርጸካ’ምበር፡ ኣብ ሓደ ለይቲ
ባህላዊ ኣካይዳኻ ኣይቅይሮን’ዩ። ነቲ፡
“ባህሊ ዳይናሚካዊ ኣካይዳ’ዩ ዘለዎ”
ዝብል ሓቀኛ ኣበሃህላ፡ ብተግባር “ባህሊ
ፍንጭራዕ ዝብል ኣካይዳ’ዩ ዘለዎ” ናብ
ዝብል ኣተረጓጉማ እንተቐይርካዮ ግን፡
እቲ ጠንቂ ባዕልኻ ኢኻ። ንቴክኖሎጂን
ፋሽንን እውን ከተላግበሎም የብልካን።
ኣብ’ዚ ጌዜ’ዚ ዝቀላቐል ዘሎ
ንደርፍታት ቋንቋ ትግርኛ ዘሰኒ ሳዕስዒት፡
ኣብ ብዙሕ ኣጋጣሚታት መዛረቢ ዛዕባ
ኰይኑ’ሎ። ባህሊ ዳይናሚካዊ ካብ ኰነ
ግን፡ ኩሎም ወለዶታት ብሓንቲ ኩዳ
ክጓዓዙ ይክኣል ድዩ? ዶስ እቲ ለውጢ
ኣመና ድቦላዊ ብምዃኑ’ዩ ኣሻቓሊ
ኰይኑ ዘሎ?
ኣብ’ዘን ዝሓለፋ ልዕሊ ዓሰርተ
ዓመታት ዝነበራ ጉጅለታት ትልሂት፡
ነቲ ዝቐርበለን ዝነበረ ነቐፌታ፡ ዳርጋ
ኣእማኒ ዝዀነ መልስታት ይህባሉ
ኔረን’የን። ሓደ ካብ’ቲ ምኽንያታት
ድማ፡ “ንሓሙሽተ ደቓይቕን ልዕሊኡን
ዝኣክል ግዜ፡ ሓደ ዓይነት ኣራግጻ
ጥራይ ጌርካ ምኹዳድ ኣሰልቻዊ ስለ
ዝኸውን፡ መለሳ ዝፈጥር ዘመናውነት

ምሕዋሱ ተመራጺ እዩ” ዝብል’ዩ። እቲ
ብኣንጻር’ዚ ዝቐርብ ዝነበረ መልሲ ድማ፡
“መዋእልና ኣዅዲድና ዘይሰልቸወና፡
ከመይ ኣቢሉ’ዩ ሕጂ ሓድሽ ስልቻወ
ዝፍጠር?” ዝብል’ዩ።
ንባህላዊ ኣካይዳኻ ምስ ዘመናዊ
ከተላፍኖ ምፍታን ዝጽላእ ኣይኰነን።
እቲ ሕቶ፡ ብኸመይ ኣገባብ ተላፍኖ
ዝብል’ዩ። ብስም ዘመናውነት ካብ
መሰረት’ቲ መበቈል ትሃድም እንተሊኻ፡
ብስለ-ለውጢ ጥራይ ዝመጽእ ምዕባለ
ስለዘየለ፡ ዝሕታለ ጥራይ ኢኻ
ክትፈጥር ትኽእል። ኣእጋርካ ኣብ’ቲ
መበቈል ረጊጹ እንከሎ ክትበርር
ከምዝከኣል ኣሚንካ እንተተጣበብካ ግን፡
ዘመናውነት ምልባስ ተመራጺ’ውን
ክኸውን ይኽእል’ዩ። ኣብ ሞንጎ
መበቈልካን ዘመናውነትን ተቐርቂርካ
(ሳንድዊችድ ኴንካ) ዓቕልኻ ካብ
ዝጸበካ ግን፡ ጠቕሊልካ ካብ መበቈልካ
ሃጽ ምባል’ውን ክሕሸካ’ዩ።
እሞ ኣየናይ ደኣ’ዩ ዝጽላእ ዘሎ
ወይ እንታይ ክግበር’ዩ ዝድለ ዘሎ?
እቲ ዝጽላእ፡ እቲ ኣብ ህዋ ኰንካ
ብስም ዘመናውነት ዝፍጠር ኣካይዳ’ዩ።
ኣብ ስነ ጥበብ ሓድሽ ቅዲ ሳዕስዒት
ክትፈጥር ትኽእል ኢኻ። ነቲ ሓድሽ
ከም ሓደ ቅዲ ሒዝካ፡ ነቲ መበቈላዊ
ጥበባትካ ድማ ከም ናቱ ቅዲ ዓቂብካዮ
ትጓዓዝ። ከም ካልኣይ ኣማራጺ ድማ፡
ነቲ መበቈላዊ ትልሂታትካ፡ ውሑድ
ዘመናዊ ቅዲ ሓዊስካ ምውህሃዱ’ዩ።
ካብ’ቲ መበቈላዊ ትልሂት ሃዲምካ
ከተብቅዕ፣ ሓድሽ ቅዲ ከይፈጠርካ
ቀይዲ ኣልቦ ፍንጭራዕ ምባል ግን
ጥበብ’ውን ኣይኰነን። በብዝጥዕመካ
ምዕንዳር ምስ ጥበብ ኣይጽብጸብን እዩ።
ዕንደራ ኣብታይ’ውን መልክዕ ኣለዎ።
ኣብ ውሽጢ’ዛ ዝሓለፈት ዓመት ኣብ
ክሊፓትና ዝተቐላቐሉ ሳዕስዒታት ምስ
ኣየኖት ኮን ይጽብጸቡ ይዀኑ? እዚ
ኣብ ክልተ ከፊልካ ዝርአ’ዩ። እቲ ሓደ
በቲ ደራፋይ (ድምጻዊ ኣይበልኩን)
ዝካየድ ምንቅስቓስ ክኸውን ከሎ፣
እቲ ካልኣይ ድማ በቶም “ተላሃይቲ”
ዝግበር ሳዕስዒት’ዩ። ብተላሃይቲ ዝግበር
ምንቅስቓሳት፡ ካብ’ቶም ኣብ ዝሓለፉ
ልዕሊ 15 ዓመታት ክንርእዮም ዝጸናሕና፡
ብስም ዘመናውነት ዝተኣታተዉ
ትልሂታት ኣዝዮም ዝተፈንተቱ
ኣይኰኑን። የግዳስ፡ እቶም ኣቐዲሞም
ዝተኣታተዉ ካብ’ቲ ባህሊ ተብበጊሶም
ክንሶም፡ ግን ከኣ ካብ’ቲ ባህሊ ዝተፈንተቱ
እዮም። ካብኦም ተበጊስካ ካልእ ለውጢ
ከተምጽእ እንተፈቲንካ ድማ፡ መሊስካ
ካብ’ቲ መበቈል ምርሓቕ’ዩ። ስለ’ዚ፡ እቲ
መበቈላዊ ባህሊ፡ ዘይናቱ ልሕምሓም
ይበዝሖ’ሞ፡ መወዳእታኡ፡ እቲ ቀንዲ
ንጥረ ነገር ይርሳዕ።
“ዙርያን እጀ ጠባብን ጌርና ጥራይ
ወለልን ኰደድን ንበል” ዝበለ የለን።
ንዙርያ’ውን ካብ ‘ዙርያነቱ’ ከይርሓቕካ፡
ኣብ ቅዲ ስፌቱ ለውጥታት ክትገብረሉ
ትኽእል ኢኻ። ብስም ዙርያ’የ ተኸዲነ
ዘለኹ ኢልካ፡ ኣብ ለይታዊ ትልሂት

ዝዝውተር ቈማጥ ቈምሽ ጌርካ
እንተ’ስፊኻዮ ግን፡ ዓለባኡ ጥራይ ኢኻ
ሒዝካ እትተርፍ። ስለ’ዚ እምበኣር፡
ኣብ’ዚ ግዜ’ዚ ዘመናዊ ቅድታት
ክትሕውስ እንተደሊኻ፡ ካብ’ቲ ባህሊ
ደኣ ኢኻ ክትብገስ ዘለካ’ምበር፡
ካብ’ቶም ኣቐዲሞም ብስም ዘመናውነት
ዝተኣታተዉ ቅድታት ኣይኰንካን
ክትብገስ ዘለካ። ብፋላይ እቶም ንናይ
ኢንተርነት ዕዳጋታት ተባሂሎም ዝስርሑ
ዘለዉ፡ ብዳይረክተራቶም “ዘመናዊ”
ዝብል ስም ዝወሃቦም ትልሂታት ግን፡
“እንተደለኻ ዓይንኻ ዓምቶ” ዝብል
ቴማ ዝሓዙ ይመስሉ።
ክትዘልል እንተዀንካ’ኮ፡ ግድን
ካብ ባይታ ክትብገስ ኣለካ። ካብ ህዋ
ተበጊስካ ክትዘልል እንተዀንካ ግን፡
ኣብ ህዋ ዝተፈጠርካ ክትከውን ኣለካ።
መዝለሊ ከይሓዝካ፡ ጊሓት ጊሓት ከም
ቃንጥሻ በቚሎም ዝሓድሩ፡ ፍሉጥ
ቅዲ ዘይብሎም ትልሂታት እናምጻእካ
ግን ተጣቢበ ክትብል ኣይትኽእልን
ኢኻ። መእተውን መዛዘምን ዘለዎ
ስእሊ እውን ክህቡ ክኽእሉ ኣለዎም።
እቲ ኣብ’ታ ክሊፕ ዝሕረ ዘሎ ገጸባህሪ፡
እንታይ ዛንታ ክውክል’ዩ ዝመጽእ
ዘሎ? ብኸመይ እዩኸ ክውክሎ? እሞ
ወኪልዎዶ? ኣብ ኣእምሮ ተዓዘብቲኸ
በየነይቲ ምንቅስቓሳቱ እዩ ወትሩ
ክዝከር ተሓሲቡ? ተላሃይቲ ዝፈጥራኦ
ዘለዋ ምንቅስቓስከ ድራማዊ ድዩ
ወይሲ ንስለ ተሃን ዝግበር? ንስለ ተሃን
ዝግበር እንተዀይኑ ዝጭበጥ ቅርጺ
ኣለዎዶ? እተን ተላሃይቲ ድሕሪ
ብዙሕ ግዜ ክዝክራኦ ይኽእላዶ ወይሲ
ካብ መድረኽን ካሜራን ውጽእ ምስ
በላ ዝሃፍፍ’ዩ? ትልሂታት ብጻዕቂ
ልምምዳት’ዮም ዝምዕብሉ። እተን
ሳዕሳዕቲ ክሳዕ ዝሽምድዳኦ ጥራይ
እንተዄንካ ልምምድ ትገብር ግን፡ ኣብ
ወረቐት ዘይስኣል ፈኖ ምንቅስቓሳት
ጥራይ ኢኻ ክትፈጥር እትኽእል።
ፈኖ ምንቅስቓሳት ኢና ድማ ክንዕዘብ
ከሪምናን ሓጊናን።
እቲ ካልኣይ ምንቅስቓስ እቲ ብወገን
ደረፍቲ ዝግበር’ዩ። መጀመርታ ክርሳዕ
ዘይብሉ፡ ንናይ ድምጺ (ኣውድዮ) ደርፊ
ደኣ ኢኻ ቪድዮ ክሊፕ ትሰርሓሉ’ምበር፡
ንምንቅስቓስ ኣይኰንካን ግጥምን
ዜማን ትሰርሓሉ። ምናልባት ርእሱ
ዝኽኣለ ዛንታ ዘለዎ ምንቅስቓስ
እንተዀይኑ ግን፡ ቅድሚ ደርፊ’ውን
ክስራሕ ይክኣል’ዩ። ኣብ ጥበባትና
ግን፡ ዛንታ ምሉእ ድራማዊ ምንቅስቓስ
ዝሓዘለ ድርሰት ስለ ዘይብልና፡ ከም’ቲ
ልሙድ ቪድዮ ክሊፕ ድሕሪ ድርሰት
ግጥምን ዜማን ሙዚቃን እንተመጽአ’ዩ
ዘምሕረልና። ብዙሓት ደረፍትና ግን፡
ንምንቅስቓሳተን ከርእያ ኢለን ግጥምን
ዜማን ዝዓደጋ ይመስላ። እቲ ፍኑውን
ቅጥዒ-ኣልቦን ምንቅስቓስ ንትሕዝቶ’ቲ
ደርፊ ይዕብልሎ’ሞ፣ ቀብዘርዘር ጥራይ
ኣስተማቂርካ ትኸይድ።
ኣተሓሕዛ መድረኽን ኣሰዓሳዓን
ቅጥዒ’ለዎ። ኣብ መድረኽ ወዓይዓይ
ስለ ዝበልካን ኣብ ክሊፕ ቁልዕጽዕጽ
ስለዘብዛሕካን፣ ጽቡቕ ምንቅስቓስ
ኣርኢኻ ማለት ኣይኰነን። ኣብ
መድረኽ ይኹን ኣብ ስእሊ፡ እትገብሮ
ምንቅስቓስ ንተዓዘብቲ ከሳትፍ ክኽእል
ኣለዎ። ብፍላይ ኣብ መድረኽ፡
ጥርጥር ስለዘብዛሕካ ጥራይ ንመድረኽ
መሊኽካዮ ማለት ኣይኰነን። ነቲ

ተዓዛቢ ኣካል ናይ’ቲ መድረኽ
ክትገብሮ ክትፍትን ኣለካ። ኣብ ቪድዮ
ክሊፕ’ውን እንተዀነ፡ እቲ ተዓዛቢ
ተሃኒኑ ደኣ ክጥምተካ ኣለዎ’ምበር፡
ተገሪሙ ክርእየካ የብሉን። ምግራም
ደኣ፡ ቅጭ ስለዘምጻእካሉ’ውን ክግረም
ይኽእል’ዩ።
ኣብ ምንቅስቓሳትካ ጽባቐ ክትፈጥር
እንተዄንካ፡ እቲ ምንቅስቓስ ኣቐዲሙ
ዝተደርሰን ብዙሕ ልምምዳት
ዝተገብረሉን ክኸውን ይግባእ። ኣብ
መድረኽ ይኹን ክሊፕ ዝግበር
ምንቅስቓሳት፡ ድርሰት ምዃኑ
ኣይትዘንግዕ። ሙዚቃ መምስ ተወልዐ፡
ሽዑ ብዝመጽኣልካ ምንቅስቓስ ትነጥርን
ተቕብዘርዝርን እንተዄንካ ግን፡ ንግዚኡ
ዓይኒ ተዓዛቢ ክትሕዝ ትኽእል ትኸውን፣
ስርሓትካ ርዝነት ከምዘይህልዎ ግን
ኣይትጠራጠር።
ፈረደሪክ ኒቸ፡ “ነቶም ሙዚቃ
ዘይሰምዑ፡ እቶም ተላሃይቲ ጽሉላት

ክሊፕ ንደርፊዶ ደርፊ ንክሊፕ?

ማመት እትብል ግጥሚ፡ ቅድሚ 100
ዓመት ከምእተደርሰት’ዩ ዝዝንተወላ።
ብጽባቐኣ’ውን ብዙሓት ሰባት “ሚእቲ
ካብ ሚእቲ” ይብልዋ። እዛ ግጥሚ
ክሳብ ሎሚ መዳርግቲ ኣይተረኽባን
ዝብሉ ግዱሳት ስነ ጽሑፍ’ውን ኣዝዮም
ብዙሓት’ዮም። ንሎሚ ገለ ካብ’ቶም
ኣብ’ታ ግጥሚ ዘለዉ ሰለስተ ቀመማትን
ባእታታትን ግጥሚ ክንድህስስ
ፈቲንና’ለና።

ኣጋንኖ (hyperbole)
ኣብ ሕደማ ምግናን ኣዝዩ ጸላዊ
ረቛሒ’ዩ። ንጹር ስእሊ ብምፍጣር ድማ፡
ሰማዒ’ውን ኣብ’ቲ ፍጻመ ወይ ስምዒት
ዝነበረ ኰይኑ ክሳብ ዝስመዖ ይኸውን።
ኣብነት፡
ጓል እገላ ጓል ዕዳጋ ሮብዕ
ጸጕሪ ርእሳ ኣዳጉር የሕብእ
ቅርኒብ ዓይና ድብኦ ማይ የድብእ
እንጉይ እንጉይ ወድኡና ኣዛብእ
እቲ ማዕጾ ኣብልዮ ኣግባእብእ።

ውክልና (symbolism)
• ንሓደ ነገር፡ ምሉእ ብምሉእ ብኻልእ
ምውካሉ ማለት’ዩ። እቶም ዝውከሉ

ኰይኖም’ዮም ዝስምዕዎም” ይብል
ኔሩ። ኣብ ብዙሓት ቪድዮ ክሊፓትና
ግን፡ ዋላ ነቶም ሙዚቃ እንሰምዕ’ውን
ጽሉላት’ዮም እቶም ተላሃይቲን
ደረፍትን። ኣመና ፈንጠርጠርን ሰሓቢ
ክትከውን ምፍታንን፡ ናይ ጽላለ ባህሪ
ከምእተንጸባርቕ እዩ ዝገብረካ። ማርታ
ግራሃም እውን፡ “ሳዕስዒት ሕቡእ
ናይ መንፈስ ቋንቋ እዩ” ዝብል
ጥቕሲ ኣለዋ። ናይ መንፈስ ቋንቋ
ካብ ኰነ፡ ካብ ውሽጣዊ ስምዒትካ
ተበጊስካ ደኣ ክትስዕስዕ ኣለካ’ምበር፡
ካልኦት ንኽፈትዉኻ ወይ ንኻልኦት
ንኽትማርኽ ኢልካ ኣይትሳዕስዕ። ግን
ከኣ፡ ብትልሂታዊ ቋንቋ ኣቢልካ ምስ
ተዓዘብትኻ ኣዕልል። ቅያር ክዳውንትን
መንፈስ ዘይብሉ ናይ ገጽን ቅርጽን
ፍዅሰት ዘለዎ ቋንቋን ከተርኢ ኢልካ
ክሊፕ እንተሰራሕካ ግን. . . ።

ኣማኑኤል በርሀ

ዘለዉ ስምዒታትን ፍጻመታትን ድማ
ዝያዳ ስእልን ንጻረን ይረኽቡ።
ኣብነት፡
ጓል እገላ፡ ጓል እገላ ሓጺን
ኣፋ መጣቐሻ ልባ ሳጹን
ንሳ ድባብ ኣዳኖኣ ሰንደቕ
እንተተዓንቂፍኪ ባጊር’ኳ ይወድቕ።

ተምሳሌት (simili)
• እዚ’ውን ልክዕ ከም ውስጠዘ ስእሊ
ኣብ ምፍጣር ልዑል ተራ ዝጻወት
ረቛሒ ኰይኑ፡ ካብ ውስጠዘ ዝፈልዮ
“ከም” ዝብል ቃል ተጠቂሙ ዘወዳድር
ምዃኑ’ዩ።
ኣብነት፡
ማመት ጓል ጸባኡ ነብሪ
ከም ኳደረ ለይቲ ተዛውሪ
ከም ወደባይ ለይቲ ተናግሪ
20 ናብ ቤት ሰላሳ ናብ ቁሪ
ከም ምሕዳርና ኣሕድርና’ምበሪ
ገለ ማይ ንወርድ፡ ገለ ዕንጨይቲ
ንኣሪ
ከም ናትና እዝጊ ትምሕሪ ትቐትሊ።
ጓል እገላ ጓል ቀላይ በዓቲት
ከም ጻዕዳ ጣፍ ኣብ መሶብ ትኽተት
ከም ሜስ ቀርኒ ይፈትውዋ ጎይቶት

ካብ ጽባቐታት ግጥሚ “ማመት”

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 7

ዝተፈላለዩ ከባቢታት፡ ነናቶም
ፍሉይነትን ካብ ካልእ በሪኾም
ክረኣዩ ዘኽእሎም ብልጫታትን
ኣለዎም። እዚ ብልጫታት’ዚ ድማ
ካብቲ ሰሓብቲ ዝገብሮምን ኣዒንቲ
ክወድቆም ዝሕግዞምን’ዩ። ደቂ
ሰብ ብህይወት ክሳብ ዘለና ኣብ
ልዕሊ ነገራትን ቦታታትን ፍሉይ
ፍቕርን ተምሳጥን ክሓድረና ንቡር
ተርእዮ እዩ። በዚ ተፈጥሮኣዊ

ተምሳጥ ተሓጊዝና ድማ ኣብቲ
ባህ ዝብለና ነገራት ጸቒጥና
ክንሰርሕ ሓጎስ ይፈጥረልና። እዚ
ዝጥቀስ ዘሎ ኣርእስቲ ዘልዓልናሉ
ቀንዲ ምኽንያት፡ ሰባት ብፍትወት
ተላዒሎም ውሽጣዊ ድሌታቶም
ከንጸባርቑ ስለ ዝረኣዩ እዩ። ብፍላይ
በጻሕቲ ሃገራት ኣብ ዘይሃገሮም
መጺኦም ዝተፈላለዩ ንጥፈታት
ከካይዱ ከለዉ፡ ስለምንታይ ኣብ
ሃገሮም ወይ ኣብ ካልእ ዘይገበርዎ
ዝብል ሕቶ ይመጽኣካ። ንሳቶም
ግና መብዛሕትኡ ግዜ ብፍትወት
ናይ’ቲ ከባቢ ተሳሒቦም ከምኡ ከም
ዝገበሩ’ዮም ዝዛረቡ። ነዚ ክበሃል
ዝጸንሐ ኣርእስቲ ዘራጉደልና፡ ኣብ
ዝሓለፈ ሳምንቲ ብኣመሪካዊት
ፕሮፌሰር ቤቲ ላ ዱክ፡ ኣብ ሆቴል
ኣስመራ-ፓላስ ዝቐረበ ምርኢት
ቅብኣ’ዩ።
ፕሮፌሰር ቤቲ ላ ዱክ ኣብ
ኣሽላንድ - ኦሬጎን እትቕመጥ
ውርይቲ ቀባኢት ኰይና፡ ክሳብ
1996 ኣብ ሳውዘርን ኦሬጎን
ዩኒቨርሲቲ ከም መምህር ስነ-ጥበብ
ን32 ዓመታት ምሂራ። እዛ ሕጂ
ጓል 83 ዓመት ኰይና ዘላ ቀባኢት፡
ዳርጋ ናብ ኩሉ ኵርናዓት ዓለም
ተጓዒዛ’ኳ እንተኾነት፡ ምስ ኤርትራ
ሕሉፍ ፍቕሪ ከምዘለዋ’ያ ትዛረብ።
ፕሮፌሰር ቤቲ ላ ዱክ፡ ኣብ 1994
ነታ ናይ መወዳእታ ምዕራፍ ‘Africa:
Women’s Art, Women’s Lives’

ሃይለ ዳንኤል “ኣሳእል ፕሮፌሰር ቤቲ፡ ንኤርትራ ገጸ በረከት ሓድሽ ዓመት እዩ”

እትብል መጽሓፋ ንምጽሓፍ’ያ
ንመጀመርያ ግዜ ናብ ኤርትራ
መጺኣ። ኣስመራ ኣብ ዝመጽኣትሉ
እዋን፡ ምስ ኤርትራውያን ስነ-
ጥበበኛታት ስውእቲ ትርሓስ እያሱን
ኤልሳ ያቆብን ክትላለ እንከላ፡ ኣብ
ዳግማይ ምልሶታ 1997 ድማ፡ ምስ
ስነ-ጥበበኛ ብርሃነ ኣዶናይ ክትላለን
ተመኩሮኣ ከተካፍልን በቒዓ። ማዕረ-
ማዕረ ናይ’ዚ ምስ ህዝቢ፡ ባህልን
መነባብሮን ኤርትራዊያን ኣብ ፍቕሪ
ወደቐት። ካብቲ ግዜ’ቲ ኣትሒዛ
ድማ ክሳብ 2002 ዓመት መጸ ናብ
ኤርትራ ምምልላስ ስርሐይ ኢላ
ተተሓሓዘቶ።
እታ ካብ ኢዳ ርሳስን መስኣሊ
ፓድን ዘይትፈሊ ላ ዱክ፡ ቅብኣታታ
ንመነባብሮ፡ ባህልታትን ልምድታትን
ዝተፈላለዩ ህዝብታት ዘርእዩ እዮም።
ዘወር እናበለት ድማ ኣብ ቅድሚኣ
ዝጸንሓን ተመስጦ ዝፈጠረላን ነገር
ትሓናጥጥ። እዞም ኣብ ኤርትራ
ንምርኢት ዘቕረበቶም ናይ ቅብኣ
ስእልታት ካብ 1995 ክሳብ 2016
ኣብ ዘሎ ግዜ ዝተቐብኡን ንባህልን
መነባብሮን ህዝቢ ኤርትራ ዝገልጹን
እዮም።
ንቅብኣ ላ ዱክ፡ ርእይ ምስ
ኣበልካዮም ቀልጢፍካ ክትርድኦም
ቀለልቲ ኣይኰኑን። ምኽንያቱ
እትስእለሉ ቅዲ ናብ ቅዲ

ሱርያሊዝም (Surrealism) ወይ
ድማ ክንዮ ክውንነት ዝጸጋጋዕ ናይ
ቅብኣ ጥበብ እዩ። ተዋሂብዎም ዘሎ
ኣርእስትታት ኣንቢብካ ኣዕሚቝካ
ምስ እተስተንትኖም ግን፡ ነቶም ናይ
ቅብኣ ስእልታት ትሓልሞም ዘለኻ
ኰይኖም እዮም ዝስምዑኻ።

ከም ኣብነት ‘Sifting Grain’
ዝብል ኣርእስቲ ዝሃበታ ቅብኣ
ምስ እንምልከት፡ ኣንስቲ ብሓንሳብ
ተኣኪበን እኽሊ እናነፈያ እንከለዋ
ይረኣያ። ብስእለ ሓንጎለን ኣብቲ
ዝነፍያሉ ዘለዋ መንፈዪ ሕልመንን
ሓሳባተንን እናቐረጻ በቲ ኣድካሚ
ስራሕ ኣብ ገጸን ሓጎስ እናተነበበ
ስርሐን ይቕጽላ።
ኣብ ኣመሪካ ዝነብርን፡ ተዘርጊሑ
ንዝቐነየ ምርኢት ቅብኣ ክውን
ካብ ዝገበሩ ሓደን ዝኾነ ኣቶ
ኢሳይያስ ተስፋማርያም፡ “ቅብኣ
ማለት ሓደ ስነ-ጥበበኛ ውሽጣዊ
ስምዒቱ ብዝተፈላለዩ ሕብርታትን
ምስልታትን ገይሩ ክገልጾ እንከሎ
እዩ። ቤቲ ንስምዒታ ብመንገዲ
ቀስቀስቲ ሕብርታት እያ ዝያዳ
እትገልጾ፡ ናታ ፍሉይ ቅዲ ትውንን
ብምዃና ስእልታታ ዝያዳ ሰሓብቲ
እዮም፡” ድሕሪ ምባሉ፡ “ንእትሰርሖ
ዘለኻ ስራሕ ብስምዒት (ብተምሳጥ)
ምስ ዘይትሰርሖ ወጽኢቱ ኣዕጋቢ
ኣይከውንን’ዩ - ብፍላይ ድማ
ፍርያት ስነ-ጥበብ። ስእልታት
ቅብኣ ቤቲ ግን፡ ክፋል ናይ

መንፈሳ (ኣካላ) ምዃኖም ተዓዚብካ
ጥራይ ክትፈልጥ ትኽእል፡” ክብል
ኣድናቖቱ ይገልጽ።
ላ ዱክ፡ ኣጻብዕታ ካብ ምስኣል
ኣእጋራ ድማ ናብ ዝተፈላለዩ
ቦታታት ካብ ምጉዓዝ ኣዕሪፈን
ኣይፈልጣን። ዋላ ኣብቲ እተዕርፈሉ
ሆቴል ከይተረፈ ጽምኢ ድልየታ
ንኸተርዊ ብራሽ ናብ ምልዓል’ያ
እትጓየ። ንሳ ብቓላታ፡ “ልክዕ’ዩ
ዕድመ ሰማንያታት ረጊጸ ኣለኹ።

ግን ምስኣል ከዕርፍ ኣይደልን’የ።
ምኽንያቱ፡ ቅብኣ ክፋል ህይወተይ
ስለዝኾነ፡” ብምባል’ያ ትዛረብ።
ላ ዱክ፡ ነታ ኣርማ ሰላምን ናጽነትን
ዝኾነት ርግቢት፡ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ
እትቐብኦ ቅብኣ እያ ትጥቀመላ።
ነቲ ናይ ቅብኣ ስእልታታ ድማ
ዝያዳ ህይወትን ትርጉምን ይህቦ።
መርኣያ ናይ’ዚ፡ ላ ዱክ
ምርኢት ከተቕርበሉ ኣብ ዝቐነየት
መዓልትታት ንኽንረኽባ ኣጸጋሚ’ዩ
ነይሩ። ምኽንያቱ፡ ጽምኣ ንምርዋይ
ናብ ዝተፈላለዩ ኵርናዓት ሃገርና
ክትንቀሳቐስ ስለ ዝቐነየት። መሬት
ዓይኒ ምስ ሓዘ ድማ ካብ ዙረታ
ተመሊሳ ምስ ድኻማ ነቶም
ቅብኣታታ ክዕዘቡ ኢሎም ዝመጽኡ
መንእሰያትን ሽማግለታትን
ኣድነቕታ ከተዕልልን ተመኩሮኣ
ከተካፍልን ተምሲ። ኣነ እውን
ንኽልተ ስነ-ጥበበኛታት መንእሰያት፡
ነታ ካብ ኢዳ ዘይትፈልያ መስኣሊ
ፓድ ዝወቐረቶም ንድፍታት
እናኣርኣየቶም እንከላ’የ ረኺበያ።

ስነ-ጥበበኛ ብርሃነ ኣዶናይ

‘Sifting Grain’ ‘Basket Weavers’

ተመኩሮኣ ንመንእሰያት ከተካፍል
እንከላ ድማ ዝያዳ ባህታ ከም
ዝስመዓ እያ ነጊራትኒ።
ላ ዱክ ንምርኢት ኣቕሪባቶም ዘላ
ናይ ቅብኣ ስእልታት ብምሉኦም
ንህዝብን መንግስትን ኤርትራ
ምውፋያ ድማ፡ ማዕረ ክንደይ ምስ
ኤርትራን ህዝባን ኣብ ፍቕሪ ከም
ዝወደቐት’ዩ ዘመልክት።
ገዲም ስነ-ጥበበኛ ብርሃነ ኣዶናይ፡
“ፕሮፌሰር ቤቲ ላ ዱክ ኣቕሪባቶም
ዘላ ናይ ቅብኣ ስእልታትን ካብ
ጣውላ ተቐሪጾም ዝወጽኡ
ቅብኣታትን ኣዝዮም ፍሉያት
እዮም። ብፍላይ ድማ ንዓይ ከም
ስነ-ጥበበኛን ኣድናቒ ስነ-ጥበብን፡
እዞም ስረሓት ረቀቕቲ፡ ዕምቆት
ዘለዎምን ንባህልን መነባብሮን
ህዝቢ ኤርትራ ብልክዕ ዝገልጹን
እዮም፡” ድሕሪ ምባል፡ “ባዕልኻ
ዝቐባእካዮም ቅብኣታት ክትሸጦም
ይኹን ክትውፍዮም እንከለኻ
ዝስመዓካ ስምዒት ጽቡቕ ኣይኰነን።
ምኽንያቱ ሓደ ክፋል ናይ ነብስኻ

ኢኻ ትኸስር ዘለኻ። ላ ዱክ ድማ
ገለ ክፋል መንፈሳ’ያ ምሳና ትገድፎ
ዘላ። እዚ ቀሊል ኣይኮነን። ፈረንሳ፡
ንኣመሪካ ንሓወልቲ ‘ወይዘሮ
ናጽነት’ ከም ህያብ ከም ዘበርከተትላ
ዘይፈልጥ ዳርጋ የለን። ኣብ ታሪኽ
ኣመሪካ ድማ ‘ወይዘሮ ናጽነት’ እቲ
ዝዓበየ ቦታ እያ ትሕዝ። ስለዚ፡ እዚ
ብፕሮፌሰር ላ ዱክ ተበርኪቱልና
ዘሎ ቅብኣታት ንዘልኣለም ተዘካርን
ዘሐብነናን ታሪኽ ክኸውን እዩ፡”
ብምባል ስምዒቱ ይገልጽ። ብምቕጻል
ስነ-ጥበበኛ ብርሃነ ኣዶናይ፡ “እዞም
ቅብኣታት ንኤርትራ ገጸ በረከት
ሓድሽ ዓመት - ካብ ኣዝያ ዓባይ ስነ-
ጥበበኛ ፕሮፌሰር ቤቲ ላ ዱክ እዮም፡
” ብምባል ድማ ዘረብኡ ደምደመ።
ቅብኣታት ፕሮፌሰር ቤቲ ላ ዱክ
ከተስተማቕሩ ንእትደልዩ ኣፍቀርቲ
ቅብኣ፡ ኣብ መርበብ ሓበሬታኣ

www.bettyladuke.com ኢልኩም
ክትከታተልዎ ከም እትኽእሉ በዚ
ኣጋጣሚ ክንሕብር ንደሊ።
ስነ-ጥበበኛ ብርሃነ ኣዶናይ

ኣቶ ኢሳይያስ ተስፋማርያም

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 8

ከም’ዚ’ውን ኣሎ

ሺሃብ ኣርኣያ

ህዝብታት፡ ካብ ጥንቲ ጀሚሮም ኣብ
ልዕሊ ሬሳ ምዉታን ፍሉይ ኣተሓሕዛ እዮም
ዝገብሩ። እዚ ልምድታት ዋላ’ኳ ካብ ቦታ
ናብ ቦታ ዝፈላለ እንተኾነ፡ ሕመረቱ ግን
ዘለዎም ክብሪ ንምግላጽን በረኸት ዝሞቱ ኣብ
ልዕሊኦም ክዓስልን፡ ካብ ሕማቕ መናፍስቲ
ንምግልጋልን ብምዃኑ፡ ነቲ ምዕሩግ’ዩ
ዝበልዎ ኣገባብ ኣፈናንዋ ሬሳ የካይዱ።
ቀዳሞት ሮማውያንን ግሪኻውያንን፡ “ሻሩ፡
ዝተባህለ ሰብ’ዩ ንትንፋስ መዋቲ ዝሕዝ - ዓስቡ
እንተዘይሂብካዮ ድማ ነቲ ትንፋስ ኣብ ቀላይ
ሞት ብምድርባይ ዳግማይ ከም ዘይትምለስ
ይገብር” ዝብል እምነት ስለ ዝነበሮም፡ ኣብ
ኣፍ መዋቲ ናይ ሓጺን ገንዘብ ብምቕርቃር
ናብ’ቲ ዝቃጸለሉ ስፍራ ይወስዱዎ። ሽዑ፡
ናይ ሓዘን ሙዚቃ ብምጽዋት እቶም
ኣሰነይቲ ሒዞምዎ ዝመጹ ህያባት፡ ኣብ
ልዕሊ’ቲ ሬሳ የንብሩ። ሓደ ካብ መቕርቡ
ነቲ ሬሳ ዓሪፉሉ ዘሎ ዕንጨይቲ የቃጽል።
እቲ ሬሳ ምስ ተቓጸለ ነቲ ሓሙዂሽቲ
ብምእካብ ኣብ ንእሽቶ ሳርማ ገይሮም ኣብ
መንበሪ ቤቱ የቐምጥዎ። መዋቲ ወተሃደር
ምስ ዝኸውን፡ ወተሃደራዊ ክዳኑን ኣጽዋሩን
ምስኡ ይቃጸል።
ኣመንቲ ሲክን ሂንዱዚምን ብተመሳሳሊ፡
ንሬሳ መዋቲ የቃጽሉ እዮም። ኣብ ክንዲ
ህያባት ግን ዒባ ናይ’ታ ቅድስቲ ኢሎም

ዝኣምኑላ ላም የቐምጡሉ። እቲ ሓሞኹሽቲ
ድማ ኣብ’ቲ ቅዱስ ቀላይ ‘ጋንጅ’ ይንስነስ።
ብመሰረት ልምዲ “ሳቲ” በዓልቲ ቤት
መዋቲ’ውን ምስኡ ትቃጸል ነይራ።
ኣመሪካዊት ክፍለ ሃገር ኒው ኦራላይንዝ፡
ብቅዲ ሙዚቃ ጃዝ ውርይቲ እያ። ሬሳ
መዋቲ በዚ ሙዚቃ ተሰንዩ ሓመድ ኣዳም
ምስ ለበሰ፡ መቕርቡ ኣብ ጎድኒ መቓብሩ
ብምዃን ንሓደ ሰዓት ይስዕስዑ።
ደቡብ ኮርያውያን፡ ንሬሳ ፈተውቶም ምስ
ኣቃጸሉ ነቲ ሓሙኹሽቲ ኣይድርብዩዎን
እዮም። ናብ ክኢላታት ብምውሳድ፡ ናብ
ከቢብ ቅርጺ ዘለዎም ንኣሽቱ ኮዓሳሱ
ብምቕያር ኣብ ኣባይቶም የቐምጥዎ።
ኣብ ሰሜን ፊሊፒንስ ዘሎ ህዝቢ፡ ሬሳ
ብውዑዩ ኣይቀብሩን’ዮም። ንመዋቲ ዝበለጸ

ክዳን ብምኽዳን ኣብ ኣእዳዉ ሓንቲ ሽጋራን
ጥርሙዝ መስተን ብምትሓዝ ኣብ ኣፍደገ
ኣባይቶም ንሳልስቲ የቐምጥዎ። ብንፋስን
ጸሓይን ምስ ተቐያየረ ድማ ሓመድ ኣዳም
የልብሱዎ።
ኣብ ኒው ጊኒ፡ ሓደ ኣባል ቀቢላ ዳጉምዳኒ
ምስ ዝመውት፡ ነፍሲ-ወከፍ መቕርቡ
ዝኾነት ጎርዞ ንእሽቶ ጭራም ካብ ኣጻብዕታ
ትቖርጽ። እቲ ቁርጽራጽ ኣጻብዕቲ ተኣኪቡ
ምስ’ቲ መዋቲ ከም ዝቃጸል ይግበር። እቲ
መዋቲ ሓደ ካብ ዓበይቲ ዓዲ ምስ ዝኸውን
ግን፡ ኩለን ጎራዙ ዓዲ ጭራም ኣጻብዕቲ
ክህባ ይግደዳ። እዚ ልምዲ፡ ትንፋስ መዋቲ
ንሓዋሩ ቀሲና ምእንቲ ክትነብርን መርገማ
ኣብ ልዕሊ’ታ ዓዲ ንከይህሉን ተባሂሉ’ዩ
ዝካየድ።

ህዝብታትን ባህሊታቶምን

ምፍናው ሬሳ ህዝብታትን ባህሊታቶምን

ኣብ መወዳእታ መበል 19
ክ.ዘ መትረብ ሱዌዝ ስርሓ ምስ
ጀመረት፡ ኣብ ግብጺ ሓንቲ
ካብ ህንዲ ዝመጸት ዓባይ ጃልባ
ኣተወት። ኣብኣ ኤድዋርድ
ኢምባን ዝተባህለ በልጂዩማዊ
በዓል ጸጋ ነበረ።
ኤድዋርድ ኢምባን ኢንጂነር
ብምንባሩ፡ ሳላ’ቲ ኣብ ምህናጽ
መንገዲ ባቡር ፓሪስ ዝተጻወቶ
ግደ፡ ብንጉስ ፈረንሳ “ባሮን” ዝብል
ልዑል ናይ ክብሪ ማዕርግ’ውን
ነበሮ። ኢምባን፡ ናይ መገሻ
ፍቕሪ ስለ ዝነበሮ ናብ ዝተፈላለዩ
ኣህጉራትን ሃገራትን በጺሑ’ዩ።
ምስ ኣፍሪቃ ግን ፍሉይ ፍቕሪ
ነበሮ - ብፍላይ ምስ ግብጺ።
ኣብ ምብራቓዊ ወሰናስን ከተማ ካይሮ፡
ንመንበሪኡን መቓብሩን ዝኸውን ሓደ
ውቍብ ግንቢ ሃነጸ። “ግንቢ ባሮን”
ድማ ሰመዮ።
ኢምባን፡ ኣብ’ቲ ግንቢ ምስ ደቁን
እታ እንኮ ሓፍቱ ሂላናን ምቾት
ዝመልኦ ህይወት ይነብር’ኳ እንተነበረ፡
ሃንደበት ዘውድቕ ሕማም ነበሮ’ሞ፡
“ምስ ዝወድቕ ክሳብ ባዕለይ ዝትንስእ
ዝኾነ ሰብ ክትንክፈኒ የብሉን”
ይብሎም ብምንባሩን ኣብ’ቲ ዝወደቐሉ
ስለዝሓድርን፡ ብተወሳኺ እውን ናብ’ታ
ንሱ ጥራይ ምስጢራ ዝፈልጣ - ናብ’ቲ
ክቕበረሉ ዝመደቦ ጋህሲ እትወስድ
ክፍሊ “ዝኾነ ሰብ ክኣትዋ የብሉን”
ይብል ብምንባሩ፡ ምስ ሓብቱ ሂላና
ይገራጮ ነበረ።
ኢምባን ኣብ 1928፡ ብዛዕባ’ታ
ሚስጢራዊት ክፍሊ ከይተናዘዘ ሞተ።
ኣብኣ ድማ ተቐብረ።
እቲ ኣብ ከባቢ’ቲ ግንቢ ዝነበረ ቦታ
ክዕምርን ከተማ ካይሮ ከተስፋሕፍሕን
ብዝጀመረት፡ ጐረባብቲ ናይ’ቲ ግንቢ
ልክዕ ፍርቂ ለይቲ ናይ ቖይቍን ምስባር
ንብረትን ድምጽታት ክሰምዑ ጀመሩ።
ሓለውቲ’ቶም ኣባይቲ ብወገኖም፡
መብራህቲ ናይ’ቲ ሰብ ዘይብሉ ግንቢ
ሃንደበት ይውላዕን ይጠፍእን ምንባሩ
ተዓዘቡ።
ድሕሪ ሞት ኢድዋርድ ኢምባን፡
ወዲ ጓሉ ፊሊፕ ኣብ’ቲ ግንቢ ዘይንቡር
ተርእዮታት ክዕዘብ ብምጅማሩ፡ ኣብ
1972 ሃዲሙ ናብ በልጂዩም ከደ። ንሱ፡
ምንጩ ዘይፈለጦ ትኪ ካብ ዳሕረዋይ
ሸነኽ’ቲ ግንቢ ብምምጻእ ብማዕጾ’ታ
ሚስጢራዊት ክፍሊ ይኣቱ ከምዝነበረ፡
ሃንደበት ሓዊ ድሕሪ ምውላዕ ከኣ ባዕሉ
ከምዝጠፍእን ረባሺ ድምጺ ከምዝሰምዕን
ተዛረበ።
ክኢላታት ቤተ-መዘክር ካይሮ፡ ነዚ

ን10ታት ዓመታት ዝተጋውሐ ወረ
ንምጽናዕ ሓንቲ ኮሚተ ኣቘሙ።
ኣባላት’ታ ኮሚተ ድማ ንግድል’ዚ
ግንቢ ንምፍታሕ፡ ኣብኡ ንወርሒ
ክሰፍሩ ወሰኑ። እንተኾነ፡ ጻንሖቶም
ልዕሊ ሓደ ሰሙን ክቕጽል ኣይከኣለን።
ንሳቶም ኣብ ጸብጻቦም ብዙሕ’ኳ
እንተዘይተዛረቡ፡ “ክትነብሮ ምቹእ ዘይኮነ
ቦታ” ብምባል’ዮም ደምዲሞም። እዚ
ነቲ ብዛዕባ’ቲ ግንቢ ዝነበረ ዘረባ ዝያዳ
ኣዕረጎ።
እቶም ብዛንታ “ግንቢ ባሮን”
ተመሲጦም ኣብኡ ዝሓደሩ በጻሕቲ፡ ለይቲ
ድምጺ ዕግርግርን ምንቅስቓስ ንብረትን
ከም ዝሰምዑ፡ መዓጹን መሳዅትን ናይ’ቲ
ዘለዉዎ ክፍሊ ሃንደበት ከም ዝኽፈት፡
ክሪኡዎም ዘይክእሉ ሰባት ከም ዘለዉ
ተዛረቡ። ኣብ’ታ ሚስጢራዊት ክፍሊ፡
ሰለስተ ሰባት ጥራይ’ዮም ደፊሮም ኣብ
ነንበይኑ እዋናት ዝኣተዉ። ነናብ ዓዶም
ምስ ተመልሱ፡ ኩሎም ብሓደጋ ድሕሪ
ምሟቶም ድማ እታ ክፍሊ ንሓዋሩ
ተዓጽያ።
ሂላና፡ ኣብ 1921 ከም ወትሩ ምስ
ሓዋ ብዛዕባ ሕማሙን እታ ሚስጢራዊት
ክፍልን እናተኻትዑ እንከለዉ፡ እቲ
ክትዕ ከም ዝረሰነ፡ ሂላና ንኢምባን “ነታ
ሚስጢራዊት ክፍሊ ክኸፍታ’የ” ምስ
በለቶ፡ ሃንደበት እታ ደው ኢላትላ ዝነበረት
ፊኒስትራ ተኸፊታ ስዉራት ኣእዳዉ
ስሒበን ናብ መሬት ከም ዘውደቓኣ
- ገለ ሰባት ኢምባን ባዕሉ’ዩ ደፊኡዋ
ዝብል ትንተና ኣለዎም- እዚ ምንጪ
ናይ’ቲ ኣብ’ቲ ግንቢ ዝርአ ተርእዮታት
ምዃኑ ይእመን። እቲ ዘገርም እታ
ሂላና ዝወደቐትላ ፊኒስትራ ክሳብ ሕጂ
ምዕጻው ምእባያ እዩ። ዝኾነ ሰብ፡ ኣብኣ
ኮይኑ ንታሕቲ ክጥምት ምስ ዝፍትን፡
ልቡ ሰልሃው ስለ እትብሎ ልዕሊ ውሑድ
ካልኢታት ክጥምት ኣይክእልን’ዩ። እቲ
ግንቢ ክሳብ ሕጂ ንበጻሕቲ ክፉት’ዩ -
ግድሉ ግን ኣይተፈትሐን።

ዘይተፈትሑ ግድላት

ቢል ሞርጋን ዝተባህለ
ኣውስትራልያዊ መንእሰይ፡ ሞይቱ
ምስ ተባህለ ድሕሪ 14 ደቓይቕ
ክሰርር ክኢሉ። ንጽባሒቱ ሓንቲ
ትኬት ብምግዛእ ዋጋ 27 ሽሕ ዶላር
መኪና ተዓዊቱ። ድሕሪ ሳልስቲ፡
ነቲ ህሞት ክስንድ ዝደለየ ጋዜጠኛ
ንምስኣል ምእንቲ ክጥዕሞ - ቢል
ካልእ ሎቶሪ ክዕድግን ልክዕ ከምቲ
ሽዑ ዝተሰመዖ ሓጐስ ከንጸባርቕን
ሓተቶ። ቢል፡ ከም ዝተባህሎ ገበረ።
እታ ንስእሊ ኢሉ ዝዓደጋ ሎቶሪ ምስ
ሓኸኻ ከኣ 250 ሽሕ ተዓዊቱላ።
፨ ኣብ 1920፡ ሰለስተ ሰባት
በብመንገዶም ኣብ ሓንቲ ባቡር
ብምድያብ ናብ ፔሩ ይጓዓዙ ነበሩ።
ይፋለጡ’ኳ እንተዘይነበሩ፡ ነቲ

እዚ ኣብ’ዛ ስእሊ ዘሎ ከልቢ፡ ወትሩ ምሸት ነቲ ግዙእ መስተ ዝኾነ ዋናኡ ናብ ባራት ብምስናይ ክሳብ ዝሰቲ ይጽበዮ’ሞ፡ እናሓለዎ ናብ ገዛ የብጽሖ ነበረ። እቲ ፔድሮ ዝተባህለ ሜክሲካዊ መንእሰይ ልዕሊ ዓቐን ብምስታዩ፡ ኣብ ኣፍደገ’ቲ ዘምሰየሉ ባር ብርእሱ ስለ ዝተጋጨወ ናብ ሆስፒታል ተወስደ። እቲ እሙን መሓዛ ድማ፡ ደድሕሪ’ታ ኣንቡላንስ ብምጉያይ፡ ዋናኡ ኣድላዪ ሕክምና ተገይሩሉ ልቡ ፈሊጡ ካብ’ቲ ሆስፒታል ክሳብ
ዝወጽእ ካብ ጎድኑ ኣይተፈልየን።

ዛንታ ስእሊ

ኣጋጣሚዶ ትብልዎ

ነዊሕ መንገዲ ብዕላል ክቕልስዎ
ብምሕሳብ ሌላ ጀመሩ። ሰለስቲኦም
ከኣ ኢንግሊዛውያን ኮኑ። ኣስማቶም
ምስ ተነጋገሩ ድማ እቲ ሓደ

ቢንግሃም እቲ ካልኣይ ፓዎል
ሳልሳዮም ድማ ቢንግሃም ፓዎል
ይባሃሉ። እዚ ጥራይ ኣይኮነን፡ ስም
ኣንስቶም ሓደ ነበረ። ኣንጀሊና።

ሓንቲ ኣብ ዞባ ሚሽ እትነብር
ቱርካዊት ስድራቤት፡ ነተን 500
ዝበጽሓ ኣጣላ ዝኣሊ ጓሳ ንምቑጻር፡
ወርሓዊ ደሞዝ 1400 ዶላር፡
መደቀሲን መግብን’ኳ እንተሰልዐት
ነቲ ስራሕ ዝቕበል ሰብ ክትረክብ
ኣይከኣለትን።
በልቂስ በሺክ፡ ዝተባህለት ዋና’ተን
ኣጣል ንቱርካዊት ጋዜጣ “የኒ ሸፈቕ”፡
“ እዚ ደሞዝ ውሑድ’ኳ እንተዘይኮነ፡
መንእሰያት ሎሚ ግን ጓሶት ኮይኖም
ክሰርሑ ኣይደልዩን’ዮም። ነዚ ምልክታ
ካብ ነውጽእ ወርሒ ጌርና ኣለና።
ክስልጠና ግን ኣይከኣለን” ትብል።
እታ ስድራ ኣብ ልዕሊ እቲ ዝተገልጸ
ሓለፋታት፡ ወርሓዊ ነቲ ጓሳ 50 ሊትሮ
ጸባን ካርድ ተሌፎንን ክትህቦ ምዃና
ተመባጺዓ’ላ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 9

ኤርምያስ ገብረልዑል ermileul@gmail.com

ብፈደረሽን ቸስ ዞባ ማእከል ዝተወደበን

ውድድር ቸስ ተዛዚሙ

ንኣስታት 50 ተወዳደርቲ ዘሳተፈን ውድድር
ቸስ ዞባ ማእከል፡ ዝሓለፈ ሰንበት ብዝተኻየዱ
ጸወታታት ተፈጺሙ፣
ተወዳደርቲ ኣብ ሰለስተ ክፋል (ቀዳማይን
ካልኣይ ዲቪዥናት ከምኡ ድማ ትሕቲ
15 ዓመት) ተመዲቦም’ዮም ውድድሮም
ኣካይዶም፣

ካብ 18 ታሕሳስ ዝጀመረን ኣብ ክልተ
እብረ ተኸፊሉ ኣብ ክለብ መማህራንን
ሆቴል ኒያላን ኣብ ዝተኣንገደን ውድድር
ኖርማል ቸስ፡ ክብሮም ወልደገብርኤል
ቀዳማይ ኮይኑ ክዕወት እንከሎ፡ መም
ቢንያም ኣርኣያን ኢንጂነር ተስፋኣለም
በረኸትን ድማ ካልኣይን ሳልሳይን ኮይኖም
ውድድሮም ፈጺሞም፣ ኣብ ተመሳሳሊ
ውድድር ካልኣይ ዲቪዥን፡ ኣምለሶም
ዮውሃንስ ቀዳማይ ኮይኑ ክዕወት እንከሎ፡
ዳንኤል ደበሳይን ሃብቶም ሃይለሚካኤልን
ድማ ካልኣይን ሳልሳይን ደረጃ ሒዞም፣
ብዘይካ’ዚ፡ ንህጻናት ትሕቲ 15 ዓመት ኣብ
ዘሳተፈ ውድድር፡ ሰሳይት ደበሳይ፡ ዳንኤል
ደበሳይን ርውየት ደበሳይን ቀዳማይ ክሳብ
ሳልሳይ ብምውጻእ ዕውታት ኮይኖም፣ ኣብ
ውድድር ደቂ-ኣንስትዮ፡ ርውየት ደበሳይ
ቀዳመይቲ ብምዃን ተዓዊታ፣ ማክዳ
ኣርኣያን ሰሳይት ደበሳይን ድማ ካልኣይን
ሳልሳይን ደረጃ ሒዘን፣
ካብ 13 ሕዳር ኣብ ዝተጀመረ
ውድድራት ብሊዝ ቸስ (ብኣስታት 5
ደቓይቕ ዝወሃብ መጠነ ግዜ ንሓደ
ተወዳደራይ) ቀዳማይ ዲቪዥን፡ ሳሙኤል
መርሃዊ፡ ክብሮም ወልደገብርኤልን ኣዳም
ተኽለሃይማኖትን ዕውታት ኮይኖም፣ ኣብ
ተመሳሳሊ ውድድር ካልኣይ ዲቪዥን፡
ብዓወት ሃብቶም ሃይለሚካኤል፡ ሙሴ በየነን

ምሕረተኣብ ነጋሲን ተዛዚሙ፣
ኣብ ውድድራት ራፒድ ቸስ (ብኣስታት
20 ደቓይቕ ዝወሃብ መጠነ ግዜ
ንሓደ ተወዳደራይ) ቀዳማይ ዲቪዥን፡
መምህር ሻም መሓሪ ቀዳማይ ኮይኑ
ንውድድሩ ዛዚሙ፣ ሊላይ ወልዱን
ክብሮም ወልደገብርኤልን ድማ ካልኣይን
ሳልሳይን ኮይኖም ፣ ተወዳደርቲ ካልኣይ
ዲቪዥን ኣብ ዘካየድዎ ጸወታ ራፒድ ቸስ፡
ምሕረትኣብ ነጋሲ ተዓዊቱ፣ ሙሴ በየነን
ጠዓመ ኣርኣያን ድማ ካልኣይን ሳልሳይን
ኮይኖም፣
ዕውታት ተወዳደርቲ ንዝተዳለወሎም
ሽልማት ካብ ኢድ ዝተፈላለዩ ናይ
ክብሪ ዕዱማትን ሓለፍቲ ፈደረሽን ቸስን
ምቕባሎም ጸብጻብ ህዝባዊ ርክባት ፈደረሽን
ቸስ ዞባ ማእከል የረድእ፣
እዚ ከምዚ’ሉ እንከሎ፡ ፈደረሽን ቸስ ዞባ
ማእከል ንዘካየዶ ንጥፈታት ምግምጋሙ
ተፈሊጡ፣ ኣብቲ ዝተኻየደ ገምጋም፡
ፕረዚደንት ፈደረሽን ቸስ ዞባ ማእከል
መምህር ሰመረ ገብረሂወት ብሓፈሻ እቲ
ዝተኻየደ ውድድር ዕዉት ምንባሩ ገሊጹ፣
ብወገን ተሳተፍቲን ተወዳደርትን ድማ
ንዝመጽእ ውድድራት ቸስ ንኣካይድኡን
ኣሰራርዕኡን ዝኸውን ሓጋዚ ርእቶታት
ምቕራቡ እቲ ጸብጻብ ወሲኹ ይሕብር፣
** ** **

እንግሊዝ ትልኽ ትብል ዘላ ሃል ሲቲ
ንኣሰልጣኒኣ ማይክ ፌላን ከምዘባረረቶ

+ ኣብ ውድድር ፕሪመር ሊግ ዜና ብሓጺሩ

ኣፍሊጣ፣ ብሰኑይ ኣብ ዝተኻየደ ግጥም
ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ካብ ናይ 1ብ0
መሪሕነት ናብ 3ብ0 ስዕረት ዘምርሐት
ሃል፡ ኣብዚ 20 ጸወታታት ኣሰላሲሉ
ኣብ ዝርከብ ውድድር ፕሪመር ሊግ
እንግሊዝ 13 ነጥቢ ጥራይ ብምውህላላ
ታሕተዋይ ደረጃ ናይቲ ውድድር
ሒዛ ትርከብ፣ ኣብ ዝሓለፈ ክረምቲ
ንስቲቭ ብሩስ ብምፍናው ንወዲ 54
ዓመት ፌላን ዝቖጸረት ሃል ሲቲ፡ ኣብ
ጥቅምቲ እያ መዝነት ቀዋሚ ምዕላም
ንፌላን ዝሃበት፣ እታ ኣብ ዝሓለፈ
ትሸዓተ ጸወታታት ሰለስተ ነጥቢ
ጥራይ ከተዋህልል ዝኸኣለት ጋንታ፡
ካብ ትማሊ ምሸት ጀሚራ ንቦታ
ናይቲ ዘባረረቶ ኣሰልጣኒ ዝትክእ ሰብ
ተናዲ ኣላ፣ መዝነት ምዕላም ሃል ሲቲ
ኣብ ዝተረከብሉ እዋን ሓያለ ትስፉዋት
ቃላት ዘስምዐን ኣብ ወርሒ ነሓሰ ድማ
ሽልማት ዝበለጸ ዓላሚ ክለባት ውድድር
ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ዝወሰደን ፌላን፡
ድሕሪ 6 ሕዳር ኣንጻር ሳውዝሃምፕተን
ዘመገባ ናይ 2ብ1 ዓወት ክሳብ መዝነት
ዘረክበላ ዕለት፡ ላዕለዋይ ኢድ ናይ
ግጥም ክሕዝ ኣይከኣለን፣ በዚ ድማ
ናይ ቅድም ተሓጋጋዚ ኣሰልጣኒ
ማን ዩናይትድ ዝነበረ ፌላን ኣብ 85
መዓልታት ምዕላም (ብቐዋምነት ምዃኑ
እዩ) መንበሩ ከረክብ ተገዲዱ ኣሎ፣
ብመሰረት ሓበሬታ መራኸቢ ብዙሃን
ዓዲ እንግሊዝ፡ ሃል ሲቲ ንፖርቱጋላዊ
ማርኮ ሲልቫ ካብ ኦሎምፕያኮስ
ክትቖጽር ትመጣጠር ምህላዋ
ኣማስያአን ገሊጸን፣ ኣብ ውድድር
ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ዝኾነ ተሞክሮ
ዘይብሉን ሕጽረት ቋንቋ እንግሊዝ
ዘለዎን ወዲ 39 ዓመት ማርኮ፡ ንክለብ
ኦሎፕያኮስ ምዕላሙን ዝሓለፈ ዓመት
ድማ ብውልቁ ነታ ጋንታ ከምዝገደፋ
ድሕሪ ምሕባሩ ብዘይ ስራሕ ምንጽሑን
ዘ ጋርድያን ትገልጽ፣

+ ተሓጋጋዚ ኣሰልጣኒ ክለብ ባየር
ሙኒክ ፖል ክለመንት፡ ኣሰልጣኒ ክለብ
ስዋንሲ ሲቲ ኮይኑ፣ ክለመንት ነታ ኣብ
መበል 19 ደረጃ ውድድር ፕሪመር
ሊግ እንግሊዝ እትርከብ ጋንታ ንኽልተ
ዓመትን መንፈቕን ክዕልማ ክታሙ
ኣንቢሩ ኣሎ፣ ናብ ታሕተዋይ ደረጃ
ውድድር ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ምስ
ዝወርዳ ጋንታታት ተሰሪዓ እትርከብ
ስዋንሲ፡ ካብ 20 ጸወታታት 15 ነጥቢ
ጥራይ ኣኪባ ኣላ፣

+ ዓመተ 2009 ንጋናዊ ተኸላኻሊ
ዮናታን መንሳ መባልዕቱ እያ ነይራ
- ኣብቲ እዋን፡ እቲ ተጻዋታይ ዋንጫ
ዓለም ትሕቲ 20 ዓመት ከምኡ ድማ
ኣብ ውድድር ሻምፕዮን ኣፍሪቃ
ጽዋእ ብምልዓሉ፣ ወዲ 29 ዓመት
ጋናዊ መንሳ ትማሊ ካብ ሩስያዊት
ክለብ ኣንዚ ወጺኡ ኣብ ውድድር
ኤምኤልኤስ (ውድድራት ኵዕሶ
ኣመሪካ) ምስ እትነጥፍ ክለብ ክሪክ
ተጸምቢሩ ኣሎ፣ ዛጊት ዝተሰጋገረሉ
መጠን ገንዘብ ብወግዒ ዘይተሓበረ
መንሳ፡ ኣብ ደቡብ ኣፍሪቃ፡ እስጳኛን
ፈረንሳን ምስ ዝመደበረን ክለባት
ክጻወት ክኢሉ እዩ፣ ንሃገራዊት ጋንታ
ጋና 51 ግዜ ዝተሰለፈ መንሳ፡ ኣባል
ናይዛ ሕጂ ኣብ ውድድር ዋንጫ
ኣፍሪቃ 2017 እትህሉ ሃገራዊት ጋንታ
ጋና እዩ፣ ንሱ፡ ኣብ ክልተ ውድድራት
ዋንጫ ዓለም ከምኡ ድማ ሰለስተ
ውድድራት ዋንጫ ሃገራት ኣፍሪቃን
ተሳቲፉ፣

+ እንግሊዛዊት ክለብ ሚድልስ ቦሮ፡

ንኣጥቃዒ ሩዲ ገስተድ ካብ ኣስቶን
ቪላ ብ6 ሚልዮን ፓውንድ ምፍራማ
ኣፍሊጣ፣ እቲ ወዲ 28 ዓመት
ተጻዋታይ፡ ብክለባት ዌስት ብሮምን
ክሪስታል ፓላስን ክህደን ዝጸንሐ
ኮይኑ፡ ምስዛ ሓዳስ ክለቡ ክሳብ ሰነ
2020 ዘጽንሖ ውዕል ከቲሙ ኣሎ፣
ተጻዋታይ ሃገራዊት ጋንታ በኒን ዝኾነ
ሩዲ፡ ኣብዚ ዓመተ ስፖርት’ዚ 19
ጸወታታት ምስ ኣስቶን ቪላ ኣካይዱ፣
ኣርባዕተ ሸቶታት ድማ ኣመዝጊቡ፣
ይኹን እምበር፡ ንቀልቢ ኣሰልጣኒ
ስቲቭ ብሩስ ክምስጥ ብዘይምኽኣሉ
ኣብታ ጋንታ ዝጸንሖ ኣገዳስነት ድሩት
ምንባሩ ይሕበር፣ ብኻልእ ወገን
ምምጻእ ሩዲ ናብ ቦሮ፡ ቦታ ጆርዳን
ሮድስን ዴቪድ ኑገትን ኣብ ምልክት
ሕቶ ከእቱ ከምዝኽእል ይትንተን፣

+ ሻምፕዮን ክለባት ዓዲ እንግሊዝ
ሌስተር ሲቲ፡ ንናይጀርያዊ ኣከፋፋሊ
ክለብ ጀንክ - ዊልፍረድ ንዲዲ ብ15
ሚልዮን ፓውንድ ምዕዳጋ ኣፍሊጣ፣
ክሳብ ሰነ 2022 ምስ ሌስተር ሲቲ
ክጻወት ክታሙ ዘንበረ ወዲ 20 ዓመት
ንዲዲ፡ ሎሚ ናይ ስራሕ ፍቓድ (ናይ
ዓዲ እንግሊዝ) ወረቐት ክወሃቦ ትጽቢት
ኣሎ፣ ቁጽሪ 25 ማልያ ዝወዲ ንዲዲ፡
ብዘይካ ኣብ መስመር ምክፍፋል፡ ኣብ
የማናይ ሸነኽ ናይ መስመር ምክልኻል
ክስለፍ እውን ከምዝኽእል ይግለጽ፣
ክልተ ግዜ ምስ ሃገራዊት ጋንታ
ናይጀርያ ክጻወት ዝኸኣለ ንዲዲ፡ ምስ
ወዲ ዓዱ ኣሕመድ ሙሳ ኣብ ሌስተር
ክራኸብ እዩ፣
** ** **

ኣሰልጣኒ ማንቸስተር ዩናይትድ ዝነበረ
ኣሌክስ ፈርጉሰን ኣብ ከተማ ማንቸስተር
ኣብ ምዕላም ኣብ ዝጸንሓለን ዓመታት
ካብ ዘፈረሞም 99 ተጻወትቲ፡ ኣርባዕተ
ኣፍሪቃውያን ጥራይ ይርከብዎም፣
እቲ ንነዊሕ ዓመታት ነዚ ‘ምስጢር’
እዚ ሒዙ ዝተጓዕዘ ስኮትላንዳዊ
ኣሰልጣኒ፡ ዝሓለፈ ክረምቲ መዝነት
ምዕላም ዝተረከበ ሞሪኖ ንኣይቮርያዊ
ኤሪክ በይሊ ብ30 ሚልዮን ፓውንድ
ምስ ዓደጎ፡ ‘ኣብ መንጎ ውድድር፡ ናብ
ኣፍሪቃ ጠንጢኑካ ንዝዕዘር ተጻዋታይ፡
ዘይተኣደነ መጠን ገንዘብ ምውጻእ
ሲ እንታይ ይበሃል?!” ክብል እዩ
በጨቕታኡ ኣስሚዑ፣ ሞሪኖ፡ ኣብዚ
ሕጂ እዋን ብጉዳይ በይሊ እንታይ
ከምዝተሰምዖን ከምዝስምዖን ብንጹር
እኳ ኣይፈለጥ፡ ንሱ ኮነ ካልኦት ዓለምቲ
ክለባት ኤውሮጳ፡ ተጻወትቶም ናብቲ
ኣብ መንጎ ጽዑቕ ናይ ክለባት ውድድር
ኣብ ዝካየደሉ እዋን ዝእንገድ ውድድር
ዋንጫ ሃገራት ኣፍሪቃ ምኻዶም ጻዕ
ጻዕ ከምዝብሎም ርዱእ እዩ፣
** ** **

ክለባት ኤውሮጳ ኣብ ልዕሊ ውድድር
ዋንጫ ሃገራት ኣፍሪቃ ዘለወን መረረ
ካብ ዝገልጻ ነዊሕ ኮይኑ ኣሎ፣ ኣብ
ዝሓለፈ እዋን፡ እዘን ኪንዮ ጉሪምሪም
ክኸዳ ዘይከኣላ ሃብታማት ክለባት፡
ኣብዚ ሕጂ እዋን ዘይቀጥታዊ ተጽዕኖ
ኣብቲ ቁጽሪ ሓደ ውድድር ኵዕሶ እግሪ
ኣህጉር ኣፍሪቃ ክገብራ ይደናደና ኣለዋ
- ተጻወትተን ካብቲ ውድድር ክእለዩ
ብምጉስጓስ፣ ገለ ማልያ ክለቦም ቅድሚ
ሃገራዊት ጋንታኦም ዝሰርዑ ‘በሃማት’
ተጻወትቲ፡ ያኢ ቀዋሚ ቦታ ኣብ ክለቦም
ከይስእኑን መሃያኦም ድማ ከይቁረጾምን
ብምስጋእ፡ ‘ኣብዚ ኣብ ጋቦን ዝእንገድ
ውድድር ኣይክንሳተፍን ኢና” ክብሉ

ይስምዑ ኣለው - ብቐዳምነት፡ ሸሞንተ
ተጻወትታ ከሲራ ዝጸንሐት፡ ጸኒሓ ግና
ናብ ፊፋ ዘቕረበቶ ህጹጽ ጥርዓን ናብ
ሃገራዊት ጋንታኦም ክስለፉ ዘገድድ
ቅልጡፍ ፍርዲ ብምርካባ ንኣርባዕተ
ተጻወትታ (ተኸላኻሊ ሊቨርፑል -
ማቲፕ፡ ተጻዋታይ ዌስት ብሮም -
ንዮም፡ ኣባላት ክለብ ሻልከ - ኤሪክ

ምክሲምን ቾፖ ሞቲንን) ዝተመልስዋ
ካሜሩን ትጥቀስ፣
ብኻልእ ወገን፡ ዋላ’ኳ ምኻድ እዞም
ተጻወትቲ ናብ ውድድር ዋንጫ ኣፍሪቃ
ኣብ ክለባት ዘለዎ ኣሉታዊ ጽልዋ ብገለ
ተንተንቲ ይገለጽ፡ ገለ ድማ ሓደ ሓደ
ኣሰልጠንቲ ኣብ መንበር ተቐየርቲ
ንዘለዎም ዓቕሚ ሰብ ናይ ምፍታሽ
ዕድል ከምዝህልዎም ዝምጉቱ እውን
ኣይተሳእኑን፣

ዝኾነ ኮይኑ፡ ኣብዚ ንኽጅመር
ብኣጻብዕቲ ዝቑጸራ መዓልታት ተሪፍዎ
ኣብ ዘሎ ውድድር ዋንጫ ሃገራት
ኣፍሪቃ፡ 23 ተጻወትቲ ውድድር
ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ናብ ጋቦን
ከምርሑ እዮም፣
ወናም ተኸላኻሊ ማን ዩናይትድ
ኤሪክ በይሊ፡ ዋላ’ኳ ጋንታኡ፡ ንሱ
ኣብዘይተሰለፈሉ ግጥም ንዌስት ሃም
ትርትዓያ፡ ኣብ ከም 15 ጥሪ ኣንጻር
ሊቨርፑል ዝህልዋ ግጥም ከምእትኸስሮ
ግና ርጉጽ ኮይኑ ንረኽቦ፣ ብመንጽሩ፡
ወሳኒ ተጻዋታይ ሊቨርፑል ሰይዱ ማነ
እውን ካብቶም ኣብ ውድድር ዋንጫ

ሃገራት ኣፍሪቃ ምስ ሰኔጋል ዝስለፍ
እዩ፣
ኣብ ዝሓለፈ ዓመታት ብምኻድ
ዲደር ድሮግባ፡ ሚካኤል ኢሰንን
ሰለሙን ካሉን ዝኣመሰሉ ተጻወትቲ
‘ዕሚም’ ትብል ዝነበረት ቸልሲ፡ ሎሚ
ዓመት ብዙሕ ትጽሎ ኣይትመስልን፣
ምኽንያቱ ናይጀርያ ናብቲ ኣብ ጋቦን
ዝካየድ ውድድር ምብጻሕ ብዘይምኽኣላ
ከም ቪክቶር ሞሰስ ዝኣመሰሉ ተጻወትታ
ካብ ለንደን ምንቕ ስለዘይብሉ፣
ቅድሚ ኽልተ ዓመት፡ ቸልሲን
ማን ሲቲን ናይ ቀረባ መቐናቕንቲ
ኣብ ዝነበራሉ እዋን፡ ሲቲ፡ ንያያ ቱረን
ዊልፍረድ ቦኒን ናብዚ ውድድር ኣፋንያ
ነበረት፣ ብፍላይ ዘይምህላው ቱረ ነታ
ማንቸስተራዊት ክለብ ኣዝዩ ከምዝሃሰያ
ይዝከር፣ ቱረ ካብ ኣህጉራዊ ጸወታታት
ምስ ምፍናዉ፡ ሲቲ ናብዚ ሎሚ
ዓመት ዝካየድ ውድድር ዋንጫ ሃገራት
ኣፍሪቃ ዝጓዓዝ ተጻዋታይ ኣይክህልዋን
እዩ፣ ለንደናዊት ቶተንሃም እውን
ብተመሳሳሊ፣
ምስ ቶተንሃም ኣብ ሓደ ከተማ
ዝተደኮነት ኣርሰናል፡ ንምስራዊ
ኣከፋፋሊ መሓመድ ኤልነኒ ናብዚ
ውድድር ከተፋንዎ እያ፣
ሳንደርላንድ ኣብ ዝስዕብ ውድድር
ዋንጫ ሃገራት ኣፍሪቃ ሰለስተ
ተጻወትታ ክትልእኽ እያ፣ ኣይቮርያዊ
ተኸላኻሊ ላሜን ኮነ፡ ጋቦናዊ ኣከፋፋሊ
ዲደር ንዶንግን ቱኒዝያዊ ኣጥቃዒ

ዋሃቢ ካርዚን፣
ብወገን ሌስተር ሲቲ፡ ዝሓለፈ
ዓመተስፖርት ብሉጽ ምንቅስቓስን
ውጽኢትን ብምምዝጋቡ ብሉጽ
ተጻዋታይ ውድድር ፕሪመር ሊግ
እንግሊዝ ዝተባህለ፡ ሎሚ ዓመት ግና
ኣታዊ ወጻኢ ዝኾነ ብቕዓት ዘርኢ ዘሎ
ኣልጀርያዊ ሪያድ ምሓረዝ ብቐዳምነት
ይጥቀስ፣ ወዲ ዓዱ ኢስላም ስሊማኒ
ድማ ብኻልኣይ፣ ብተወሳኺ፡ ኣብ
ዝሓለፈ ጸወታታት ዝሓሸ ብቕዓት
ዘንጸባርቕ ዘሎ ጋናዊ ኣከፋፋሊ ዳኒኤል
ኣማርተይ እቲ ሳልሳይ ሌስተር ሲቲ
እትኸስሮ ተጻዋታይ እዩ፣
ኣብ ታሕተዋይ ደረጃ ውድድር
ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ እትርከብ ሃል
ሲቲ ንኽልተ ተጻወትታ ናብቲ ኣፍሪቃዊ
ውድድር ክትልእኽ እያ፣ ኣብዚ ዓመተ
ስፖርት ኣብ ነፍስ ወከፍ ጸወታ ናይታ
ጋንታ ዝተጻወተ ምስራዊ ተኸላኻሊ
ኣሕመድ ኤልመሓመዲ ከምኡ ድማ
ተወላዲ ኮንጎ ዝኾነ ምቦካኒ እዮም፣
ካብ ቦርን ማውዝ፡ ኣይቮርያዊ
ግራደል፥ ካብ ክሪስታል ፓላስ፡
ተወላዲ ማሊ ሳኮን ኣይቮርያዊ ዛሃን፥
ካብ ኤቨርተን፡ ሰነጋላዊ ጉየ፥ ካብ
ሳውዝሃምፕተን፡ ሞሮኳዊ ቡፋል፥ ካብ
ስቶክ፡ ኣይቮርያዊ ቦኒ፡ ምስራዊ ሶቢንን
ሰነጋላዊ ዲዩፍን፥ ካብ ዋትፎርድ፡
ሞሮኳዊ ኣምራባትን ኣልጀርያዊ
ጕዶራን፥ ካብ ዌስት ሃም ሰነጋላዊ
ኵየተን ጋናዊ ኣየውን እዮም፣

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 10

ዳሃብ ዳዊት - ቤተልሄም ታደሰ

ምልክታ ጨረታ

ፓሊስ ኤርትራ ኣብ ትሕቲኡ ንዝርከብ ክለብ ኣልታሕሪር ኣጫሪቱ ከካርዮ ስለ
ዝደለየ፡ ግዱሳት ተጫረትቲ ይዕድም።

ተጫረትቲ ከማልእዎ ዘለዎም ነጥብታት

1. ጨረታ ኣብ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጻሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 10 መዓልቲ ዝኽፈት ኮይኑ ተጫረትቲ ወይ ተወካሊ ኣብ ዝተረኸበሉ ኣብ ማ/ቤ/ጽሕፈት ፓሊስ ኤርትራ ቁጽሪ 15 ልክዕ ሰዓት 10፡00 ቅ/ቀ ይኽፈት።
2. መኽፈቲ ጨረታ 3,000.00 (ሰለስተ ሽሕ ናቕፋ) ብጥረ ገንዘብ ወይ ዝተረጋገጸ ቸክ (CPO) ኣቐዲሙ የትሕዝ።
3. ተጫረትቲ ዝኸፈልዎ ዋጋን ዝተዓሸገን ፓስታን ናብ ማ/ቤ/ጽሕፈት ፖሊስ ኤርትራ ቁጽሪ 15 የቕርብ። ተጫራቲ ሓበሬታ ምስ ዘድልዮ ብኣካል ቀሪብኩም ክትውከሱ ትኽእሉ።
4. ፓሊስ ኤርትራ ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ ነቲ ጨረታ’ዚ ብምልኡ ወይ ብኸፊሉ ናይ መስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ኮሚቴ ኣ/ዕድጊ ፓሊስ

ምልክታ ጨረታ
ሃገራዊ ኮርፓረሽን መድሕን ኤርትራ ብ.ማ

ንነዊሕ ዓመታት ዘገልገለን ካብ ጥቕሚ ወጻኢ ዝኾነ መሳርሒ ቤት ጽሕፈት፣ ሓደጋ ዘጋጠመን ተሽከርከርቲ ካብ ኣገልግሎት ወጻኢ ዝኾናን ዘገልገለት ሞቶር ሳይክል ያማሃን

- ዝተፈላለየ ባትላሜራታት ዘገልገለ ዓበይትን ንኣሽቱ ጎማታት፣
- ዓራት ቴፕ/ሬድዮ፣ሞጎጎ፣ሸልፍ፣ሶፋ ሳሎም፣ ዝተሰባበረ ሞራለታት፣ ዝተበላሽወት ጀነሬተር ወዘተ፣
- ኮምፒዩተር፣ ፎቶ ኮፒ ዮፒኤስ፣ ባትሪ፣ ፕሪንተር፣ ዘገልገለ ዓበይትን ንኣሽቱን ሰድያታት፣
- ዘገልገለ ቦክስ ፋይላትን ባኮታትን፣
- ወረቐት ናይ መደበሪት ማሽን፣ ርሳስ፣ቶነር ናይ ኮፒ ፕሪንተር፣ ሓድሽ ጎማ ዓቐኑ 185/70/R11 ወዘተ ብዕጽው ጨረታ ክሽይጥ ስለ ዝደለየ ንግዱሳት ይዕድም። ንመሸጣ ዝቐርብ ንብረት ካብ ዕለት 04/01/2017 ጀሚሩ ኣብ ሰዓታት ስራሕ ኣብ መርሓኖ ዝርከብ ጋራጅና ምርኣይ ይከኣል። ዝዕጸወሉ ዕለት 13/01/2017 ሰዓት 5፡00 ድ.ቀ እዩ። ጨረታ ቀዳም 14/01/2017 ሰዓት 9፡00 ቅ.ቀ ተጫረትቲ ኣብ ዝተረኽብሉ ኣብ መርሓኖ ዝርከብ ጋራጅ ስለ ዝኽፈት ክትሳተፋ ትደልዩ ኣቐዲምኩም ኣብ ማእከላይ ቤት ጽሕፈትና ኣብ ሰዓታት ስራሕ መጺእኩም ናይ ጨረታ ቅጥዕታት ብምውሳድ መሊእኩም ክትመልሱ የድሊ።
ተጫረትቲ ሃገራዊ ግብኦም ዝፈጸሙ ወይ ዘይምልከቶም ክኾኑ ይግባእ።
ትካልና ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ ብኸፊል ወይ ብምልኡ ጨረታ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ሃገራዊ ኮርፓረሽን መድሕን ኤርትራ ብ.ማ

ምልክታ

ተስፋልደት ኣብርሃ መሃንዘል ዝተባሃልኩ ነቲ ብስም ኣቶ ኣብርሃ መሃንዘል ወልዱ ዝተመዝገበ ኣብ ከተማ ኣስመራ ፕሎት 36 ASP00017196 ፕርሰል ኤፍ ስፍሓት መሬት 150 ት.ሜ ኣብ ከባቢ ማይ ተመናይ ዚፕ ኮድ 1A114 ጎደና ባምቢ-ከረን ቁጽሪ ገዛ 45 ብ ቁ.መለለይ 54107/89654 ዝተመዝገበ ብምስክር ምዝገባ ዋንነት ዘይንቀሳቀስ ንብረት ገዛ ብህያብ ካብ ኣቶ ኣብርሃ ማሃንዘል ወልዱ ናብ ስመይ ተስፋልደት ኣብርሃ ማሃንዘል ከማሓላልፎ ስለ ዝደለኹ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ምልክታ ኣብ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ሕጊ ብዝእዝዞ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መአገዲ ትእዛዝ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓፕሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስትር ይቕረብ። ተቓውሞ እንተዘይቀሪቡ ግን ሰነዳት ኣቕሪብና ጉዳይና ከነፈጽሞ ሙዃንና ንሕብር።

ወኪል ሙባረክ ሲዒድ

ምልክታ

ኣብ ዞባ ማእከል ንኡስ ዞባ፣ ጋላነፍሒ ጎደና፥_ቁጽሪ ገዛ፥_ ቁጽሪ ፍቃድ ዋኒን፥ ASL00035046 ብስም፥ ወ/ሮ ሰላም ሃብተገርግሽ ተኽላይ ዝተመዝገበ ናይ ባር ትካልና ኣቶ ሴም ተኽለ ኪዳነ ብውህብቶ ሂበዮ ኣለኹ። ብስም ወሃቢ ዝኽፈሎ ዕዳ ኣለኒ ወይ ይግባኣኒ እዩ ዝብል ኣካል እንተደኣ ሃልዩ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጻሉ ዕለት ጀሚሩ ክሳብ ስላሳ መዓልቲ ስልጣን ንዘለዎ ቤት ፍርዲ ተቃውምኡ የቕርብ። እንተዘይኮይኑ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ ናብ ስም ውህብቶ ተረካቢ ከምነማሓላልፎ ነፍልጥ።

ወ/ሮ ሰላም ሃብተገርግስ ተኽላይ

ምልክታ

ወ/ሮ ኣዜብ ገብረትንሳኣኤ ኣስገዶም ኣብ ዞባ ማእከል ምም/ን/ዞባ ፔራዲዞ ጎደና እምባደርሆ ብመ.ቁ 106794/96/97 ምስክር ዋንነት 110014/110015 ዝተመዝገበ ኣብ መንጎ ገብረትንሳኤ ኣስገዶም፣ ነፍ/ሪት ሮማ ገብረሚካኤል ምቅሊት ክግበር ስለዝደለና ዝቃወም እንተሃልዩ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ሒዙ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ኣብ ቤ/ጽ ፓብሊክ ኖታሪ፣ ሃገራዊ ካዳስትራል ይቕረብ። እንተዘይኮይኑ ጉዳይና ክንውድእ ምዃናን ሕብር።

ኣዜብ ገብረትንሳኤ

ዞባ ማእከል ኣስመራ

ኣብ መንጎ ከሳሲ ተስፋማርያም ኤርሚያስን
ተኸሰስቲ ወረ/ጆስቲ ኣንቶንዮን ዘሎ ናይ
መኪና ስም ምትሕልላፍ ጉዳይ፡ ተኸሰስቲ
ሮዛ ጆቫኒ፡ 1.ኤማ ጆስቲ 2.ስንቲና ጆስቲ
3.ማርቸሎ ጆስቲ 4.ሊንዳ ጆስቲ 5.ኣማኑኤል
ጆስቲ 6.ለዛሮ ጆስቲ 7.ፕሪት ጆስቲ 8.ማሲሞ
ጆስቲ ተጸዊዖም ን24/1/17 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ
3ይ መጋባኣያ ይቕረቡ። እንተዘይቀሪቦም
ኣብ ዘየለውሉ ክውሰን ምዃኑ ነፍልጥ።

ት/ዕድመ ተስፋልደት እስቲፋኖስ ማእከለ
ብወለዱ ኣቶ እስቲፋኖስ ማእከለን ወ/ሮ ሻሹ
ኣብርሃምን ኣቢሉ፡ ተስፋልደት እስቲፋኖስ
ማእከለ ምባል ተሪፉ፡ ሳምሶም እስቲፋኖስ
ማእከለ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን24/1/17 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ
3ይ መጋባኣያ ይቕረብ።

ኣቶ ሃብተሚካኤል ሃይለ ወረደ ምባል ተሪፉ፡
ቴድሮስ ሃይለ ወረደ ተባሂሉ ይተኣረመለይ
ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን24/1/17
ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 4ይ ሲቪል መጋባኣያ ቁ/39
ይቕረብ።

ኣብ መንጎ ኣቶ ሰለሙን ዮውሃንስ
መረስዕን ተጸዋዕቲ 1.ኣቶ የማነ መረስዕ
2.ወ/ሮ ለታይ ዑቕባሚካኤልን ዘሎ ናይ
ውክልና ምስራዝ ጉዳይ፡ ተጸዋዕቲ ንጹር
ኣድራሻ ስለዘይብሎም ተጸዊዖም ን16/1/17

ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 2ይ መጋባኣያ ቁ/35
ይቕረቡ። እንተዘይቀሪብኩም ቤ/ፍ ንስኹም
ኣብ ዘይብሉ ጉዳይ ክረአን ክውሰንን ምዃኑ
የፍልጥ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ገዛ ባንዳ

ኣብ መንጎ ከሳሲት ወ/ሮ ሰለማዊት ነጋሲ
ተድላን ተኸሳሲ ኣቶ ኣሚር ዮሃንስ መብራህቱን
ዘሎ ናይ ሰብኣይን ሰበይትን ጉዳይ፡ ከሳሲት
ክሲ መስሪታ ስለዘላ ተኸሳሲ ፍሉጥ ኣድራሻ
የብሉን ስለዝተባህለ፡ ን30/1/17 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ። እንተዘይቀሪቡ ቤ/ፍ ኣድላይ
ዝበሎ ውሳነ ክህብ ምዃኑ ነፍልጥ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

ኣኽርያ

ወ/ሮ ኣስመረት ሃብተማርያም
ይኩኖኣምላኽ፡ ወላዲት ኣደና ኣበባ ተፈሪ
ገብሪሂወት ስለዝሞተት፡ ኣነ ምስ 1 ሓወይ
ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣
ዝቃወም እንተሎ፡ ን26/1/17 ኣብ ቤ/ፍ
ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ

4 ኣስመራ

ወ/ሮ ኢትዮጲያ ኣብርሃም ተወልደመድህን፡
ኣቦሓጎና ኣቶ ሓደራ ተኽላይ ሃብተገርጊስ
ስለዝሞተ፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ወረስቲ
ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣ ዝቃወም
እንተሎ፡ ን30/1/17 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 11

ምኽንያት ዕረፍቲ እነፍቅራ ኣሞና ወ/ሮ ለተኢየሱስ ቐሺ ገብረሃንስ (ማደሊና) ዝተሰማዓና ዓሚቕ ሓዘን እናገለጽና፣ ክሳብ ዓዲ ባሮ ብምኻድ ዘቃበርኩምናን ኣብ ቤትና ዝተመላለስኹን ካብ ወጻኢ ሃገር ብቴለፎን ዘጸናናዕኩምና ክብረት ይሃበልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከምዝዓጸና ንገልጽ።

ሙሉኣት ስድራቤት

ምኽንያት ዕረፍቲ ዘፍቕሮ በዓልቤተይ ኣቶ በየነ ክፍሉ ብርሃነ ዝተሰማዓና ዓሚቕ ሓዘን እናገለጽና፣ ክሳብ ዓዲ ነብሪ ብምኻድ ዘቓበርኩሙናን ካብ ውሽጥን
ካብ ወጻኢ ሃገር ዘጸናናዕኩምናን ክብረት ይሃበልና
ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከምዝዓጸና
ንገልጽ።

በዓልቤቱ ወ/ሮ ኣምለሰት ጎይቶኦም
ምሉኣት ስድራቤት

ብምኽንያት ሞት ክብርቲ ሓብትና ወ/ሮ ፍትገ ደጃ/ኣስፍሃ ወልደሚኤል በዓልቲቤቱ ንነፍስሄር ኣቶ ኣብርሃ ግራ/ሩፋኤል ብርሃነ ድኻምኩም ከይጸብጸብኩም ክሳብ ከተማ ሰገነይቲ ብምኻድ ዘቃበርኹምናን ኩልኹም ተኻፈልቲ ሓዘንና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና
ምስጋናና ነቕርብ።

ምሉኣት ስድራ ቤት

ብሞት ኣዚና እነፍቅሮ ወላዲና ኣቶ ዮሴፍ ሃይለሚካኤል

(ወዲ ባሻይ) ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፡ ክሳብ ገሽናሽም ብምኻድ ዘቃበርኩምናን ኣብ ሓዘንና ኣብ
ገዛ ብምምልላስን ካብ ውሽጥን ወጻእን ብምድዋል
ዘጸናናዕኩምናን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ
እናበልና ሓዘንና ከምዝዓጸና ንገልጽ።

ምሉኣት ስድራቤት

ብሞት ኣዚና ንፈትዎ ወድና ኣቶ ዳኒኤል ቀሺ ነጋሲ ወልደኣምላኽ (ታክሲስታ) ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፡ ሬሳ ካብ ኣሜሪካ ዘፋነኹምናን ክሳብ ገርጠጢ ዘቃበርኩምናን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ንዓጹ።

ምሉኣት ስድራቤት

ብዕረፍቲ ኣዚና እነፍቅራ ክብርቲ ወላዲትና ወ/ሮ ለተብርሃን ባህታ ገብረዝጊ፡ ኣብ ግዜ ሕማማ ኣብ ገዛናን ሆስፒታልን ዝበጻሕኩም፡ ብድሕሪ ዕረፍታ ናብ ገዛ ጎቦ ንኡስ ዞባ መንደፈራ ብምኻድ ዘቃበርኩምና፡ ኣብ ገዛና ብምምልላስ ናይ ሓዘንና ተኻፈልቲ ዝኾንኩምን ብቴሌፎን ዘጸናናዕኩምናን ቤተክህነት፡ ቤተሰብን ፈተውትን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ልዑል ምስጋናና ነቕርብ።

ስድራቤት ነፍስሄር ሃለቃ ዓንደመስቀል ብርሃነ

ብምኽንያት ሞት ክቡር በዓል ቤተይ ራፔቲ ሬናቶ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፡ ኣብ ካልኣይ ቀብሩ ናብ ገዛና ብምምልላስን ዝተሳተፍኩም፡ ካብ ወጻኢ ሃገር ብቴሌፎን ብምድዋል ዘጸናናዕኩምና፡ ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከምዝዓጸና ንገልጽ።

በዓልቲ ቤቱ ወ/ሮ ኣባዲት ገብረሚካኤል
ምስ ደቀይን ምሉኣት ስድራቤተይን

ብምኽንያት ዕረፍቲ ብልቢ ዘፍቅራ ክብርቲ በዓልቲ ቤተይ ወ/ሮ ኤልሳ ሃብቶም ስብሃት መሪር ሓዘን ከምተሰመዓና እናገለጽና፡ ኣብ ግዜ ሕማማ ገዛ ብምብጻሕን ኣብ ግዜ ዕረፍታ ካብ ዝተፈላለየ ቦታ ስጋብ ሰገነይቲ ብምኻድ ዘቃበርኩምናን ኣብ ገዛና ዝተመላለስኩም ከምኡ’ውን ኣብ ወጻኢ ሃገር ትቕመጡ፡ ኣሕዋትን ፈተውትን ብቴሌፎን ዘጸናናዕኩምና፡ ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከምዝዓጸና ንገልጽ።

በዓል ቤታ ሚካኤል ፍረዝጊ
ምስ ደቀይን ምሉኣት ስድራቤትን

ብምኽንያት ዕረፍቲ ክብርቲ ኣደና ወ/ሮ ለተሚካኤል ደስታ ብርሃነ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፡ ኣብ ግዜ ሕማማ ብምምልላስ፡ ምስ ዓረፈት ድማ ክሳብ ሰገነይቲ ብምኻድ ዘቃበርኩምና፡ ኣብ ገዛና ብኣካል ብምምልላስን ካብ ውሽጥን ወጻእን ብቴሌፎን ዘጸናናዕኩምናን ቤተሰብን ፈተውትን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከምዝዓጸና ብኣኽብሮት ንገልጽ።

ደቃ ምስ ምሉኣት ስድራቤት

ብዕረፍቲ ኣዚና ንፈትዋን ነፍቕራን ኣደና ወ/ሮ ገብሪኤል ካሕሳይ ከንቲባ መሓሪ ዝተሰመዓና ሓዘን እናገለጽና ኣብ ግዜ ሕማማ ዝበጻሕኩማን ምስ ዓረፈት ክሳብ ጸዓዘጋ ብምኻድ ዘቃበርኩሙናን ኣብ ገዛና ብምምልላስ ካብ ውሽጥን ወጻኢን ብቴሌፎን ብምድዋል ዘጸናናዕኩሙናን ሕሰም ኣይትርከቡ የቐነየልና እናበልና ሓዘንና ከምዝዓጸና ብኣኽብሮት ንሕብር።

ስድራቤት ነፍ/ር ኣቶ ኣብርሃ ተክለ ገብሩ
ምስ ሙሉኣት ስድራቤት

ብሞት ኣዝየ ዘፍቅሮ ክቡር በዓል ቤተይ ብርሃነ ሃብተማርያም ገብሩ

ዝተሰመዓኒ መሪር ሓዘን እናገለጽኩ፡ ሬሳኡ ካብ ሱዳን (ካርቱም) ኣብ ምፍናው ዝተሓጋገዝኩም፡ ኤምባሲ ኤርትራን ከምኡ’ውን ኩሉኹም ፈተውቱን የዕርኹቱን ክሳብ ዓረዛ ብምኻድ ዘቃበርኩምና፡ ብቴሌፎንን ብኣካልን ዘጸናናዕኩምናን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ምስጋናና ነቕርብ።

በዓልቲ ቤቱ ዓወት ክንፈ
ምስ ምሉኣት ስድራቤት

ብሞት ክብርትን ፍትውትን ኣደና ሂወት ገብረሃዋርያት በዓልቲ ቤቶም ንነፍ/ኣብርሃ ጸጋይ፡ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፡ ኣብ ጻዕዳ ክርስትያን ዘቃበርኩምናን
ካብ ውሽጥን ወጻእን ብስልኪ ዘጸናናዕኩምናን ሕሰም
ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከም ዝዓጸና ንገልጽ።

ደቀን ምስ ምሉኣት ስድራቤት

ሓዳስ ኤርትራ መበል 26 ዓመት ቁ.109 5 ጥሪ 2017 - ገጽ 12

Sabur Printing Services

ተስፍኣለም የማነ

ጋምቢያ - ሓላፊ ኮሚሽን ምርጫ ሃዲሙ
ኣብ ጋምቢያ፡ ኣብ መንጎ ፕረዚደንት
ያሕያ ጃምዕን ተቓዋሚኡ ኣዳማ ባሮውን
ሓያል ፖለቲካዊ ወጥሪ ተኸሲቱ ኣብ
ዘለወሉ እዋን፡ ሓላፊ ኮሚሽን ምርጫ’ታ
ሃገር ሃዲሙ ይበሃል ኣሎ።
እቲ ዓሊው ሞማር ንጃይ ዝተባህለ
በዓል-ስልጣን፡ ዝሓለፈ ወርሒ ኣብ
ዝተኻየደ ፕረዚደንታዊ ምርጫ፡ ያሕያ
ጃምዕ ከምዝተሳዕረ ብወግዒ ድሕሪ
ምግላጹ’ዩ ዝሃድም ዘሎ። ቢ.ቢ.ሲ ንስድራ-
ቤቱ ብምጥቃስ ብሰሉስ ኣብ ዝዘርግሖ
ጸብጻብ፡ ዓሊው ሞማር ንህይወቱ ብምስጋእ
ኣብዚ ዝሓለፈ ቀረባ መዓልታት ካብታ
ሃገር ብስዉር ከም ዝወጸ ኣፍሊጡ። ገለ
ምንጪታት ዜና ግን፡ እቲ በዓል-ስልጣን
ገና ኣብ ውሽጢ’ታ ሃገር ተሓቢኡ
ከምዘሎ’ዮም ዝሕብሩ።
ፕረዚደንት ያሕያ ጃምዕ፡ እቲ ምርጫ
ምድንጋራት ከምዝነበሮ ብምግላጽ፡ ክድገም

ከምዘለዎ - እንተዘይኮይኑ ካብ ስልጣኑ
ፈጺሙ ከም ዘይወርድ እዩ ከጠንቅቕ
ጸኒሑ። ንሱ፡ ነቲ ስዕረቱ ዝተኣወጀሉ
ህንጻ ኮሚሽን ምርጫ እውን ብሰራዊት
ኣኽቢቡዎ ከምዝቐነየ ኣይርሳዕን።
መራሕቲ ሃገራት ምዕራብ ኣፍሪቃ፡
ጃምዕ ንስዕረቱ ተቐቢሉ ስልጣኑ ብሰላማዊ
መገዲ ከረክብ ጸቕጢ ንምፍጣር ናብታ

ሃገር’ኳ ኣትዮም እንተቐነዩ፡ ዘምጽኡዎ
ፋይዳ ከምዘየለ’ዩ ክግለጽ ጸኒሑ። በዚ ከኣ
እቲ ንሃገራት ምዕራብ ኣፍሪቃ ዝሓቁፍ
ብ‘ኢኮዋስ’ ዝፍለጥ ዞባዊ ውድብ፡
ፕረዚደንት ጃምዕ ስልጣኑ ንተቓዋሚኡ
ከረክብ እንተዘይክኢሉ፡ ኣብ ልዕሊኡ ተሪር
ዝበሎ ማዕቀብ ከጽንዕ ምዃኑ የጠንቅቕ
ኣሎ።

ኣብ ዒራቕ ኣስታት 7 ሽሕ ሰባት...?
ኣብ ዒራቕ፡ ኣብዛ ዝሓለፈት ዓመት
ጥራይ - ብውሕዱ 6,878 ሰላማውያን
ሰባት ብዝተፈላለየ መጥቃዕቲታት
ከምዝተቐትሉ፡ ኣሶሸትድ ፕረስ ንጸብጻብ
ሕቡራት ሃገራት ብምጥቃስ ሓቢሩ።
እቲ ውድብ ብሰኑይ ኣብ ዝዘርግሖ
ጸብጻብ፡ ኣብ 2016 ካልኦት 12,388
ዒራቓውያን ሰላማውያን ሰባት’ውን
ከምዝቖሰሉ ኣረዲኡ። ኣብ 2015 እውን
ኣብታ ሃገር ብውሕዱ 7,515 በርጌስ
ከምዝተቐትሉ ዘመልክት ጸብጻብ ዘርጊሑ
ነይሩ። ኣብዛ ዝሓለፈት ወርሒ ጥራይ
386 በርጌስ ከምዝተቐትሉን፡ ካልኦት

1,066 ከምዝቖሰሉን ዝጠቐሰ እቲ ጸብጻብ፡
እታ ዝለዓለ ቁጽሪ ግዳያት ዝምዝገበላ
ዘሎ ዞባ - ኒነቫህ ምዃና ሓቢሩ። ኣብታ
ስሜናዊት ዞባ፡ ሓይሊታት መንግስቲ
ንከተማ ሞሱል ንምሕራር ኣንጻር ዳዕሽ
መጠነ ሰፊሕ ወተሃደራዊ ስርሒት የካይዱ
ከምዘለዉ ይፍለጥ።
ብመሰረት’ቲ ጸብጻብ፡ እዚ ናይ ዝሓለፈ
ዓመት ቅትለት፡ ዝበዝሕ ብዕጡቓት
ዳዕሽ’ዩ ተፈጺሙ። ዳዕሽ ዝሓለፈ ወርሒ
ሓምለ ኣብ ማእከል ከተማ ባቕዳድ ኣብ
ዝርከብ ዕሙር ዕዳጋ ብዘካየዶ ርእሰ-
ቅትለታዊ መጥቃዕቲ፡ ኣስታት 300

ሰባት ከምዝተቐትሉ ናይ ሽዑ ጸብጻባት
ይሕብሩ። ድሕሪ ወራር ኣመሪካ ኣብታ
ከተማ ካብ ዝተኻየዱ መጥቃዕቲታት
እቲ ዝኸፍአ ተባሂሉ ድማ ክሳብ ሕጂ
ብፍሉይ ይጥቀስ።
ሕቡራት ሃገራት፡ ንከተማ ሞሱል
ንምሕራር ምስ ዳዕሽ ኲናት ዘካይድ ዘሎ
ሰራዊት መንግስቲ፡ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ
ሕዳር ጥራይ - ኣስታት 2 ሽሕ ኣባላቱ
ኣብቲ ስርሒት ከምዝተቐትሉ ዝገልጽ
ጸብጻብ’ውን ዝሓለፈ ወርሒ ዘርጊሑ
ነይሩ። መንግስቲ ዒራቕ ግን ነቲ ጸብጻብ
ኣሉታዊ ምላሽ’ዩ ዝህበሉ ዘሎ።

ፈረንሳ - ምክትል ፕረዚደንት ጊኒ

ተኸሲሱ

ብጠገለ-ኣልቦ ሓሻሽነቱን ናይ ሸብዳዕዳዕ
ባህርያቱን ዝና ኣጥርዩ ዘሎ ወዱ ንመራሒ
ኢኳቶሪያል ጊኒ፡ ብኣኽበርቲ ሕጊ ፈረንሳ
ቀሪብሉ ንዘሎ ክሲ ብልሽውና ንምስማዕ
ናብ ፍርዲ ከምዝቐረበ ኣጃንስ ፍራንስ
ፕረስ ገሊጹ።
ኣብዚ እዋን’ዚ ናይ ምክትል ፕረዚደንት
መዝነት ዘለዎ ቲዮደሪን ኦቢያንግ፡
ካብ 2011 ክሳብ 2014 ኣብ ትሕቲ
መሪሕነት ኣቦኡ ሚኒስተር ሕርሻ ኮይኑ
ኣብ ዝሰርሓሉ፡ ኣስታት 115 ሚልዮን
ዶላር ዝግመት ሃብቲ ሃገር ከምዝራሰየ
ዘመልክት ክሲ’ዩ ቀሪብሉ ዘሎ። እቲ ወዲ
47 ዓመት ሓዳር-ኣልቦ በዓል-ስልጣን፡
ኣብ ሃገራት ኤውሮጳን ኣመሪካን ዋጋ
ኣማኢት ሚልዮናት ዝትመን ዝተፈላለየ
ናይ መጋየጺ ንብረት ኣጥርዩ ከምዘሎ

ተፈሊጡ።
ገለ ካብኡ፡ ከባቢ 100 ሚልዮን ዶላር
ዝዋጋኣ ኣብ ሆላንድ ዝተሰርሐት 76
ሜትሮ ቁመት ዘለዋ ናይ መዛወሪት

ዘበናዊት ጃልባ (ካልኣይቲ’ውን ኣብ
ሞሮኮ ኣላቶ ተባሂሉ ተጠርጢሩ ኣሎ)፡ 38
ሚልዮን ዶላር ዝዋጋኣ ናይ መዛወሪት
ነፋሪት፡ ኣስታት 5 ሚልዮን ዶላር
ዝዋጋአን ልዕሊ 12 ዝበጽሓ ክቡራት

ናይ ገዛ መካይን፡ ብሓቒቕ (ክሪስታል)
ዝተሰርሐ ዋጋ ኣማኢት ኣሽሓት ዶላር
ናይ ማይክል ጃክሰን ጓንቲ፡ ሲነማን
ካልእ ዝተፈላለየ መዘናግዒታትን ዘለዎ
ዘበናዊ ኣዳራሽ፡ ብውሩያት ቀባእቲ
ዓለምና ዝተሳእሉ ቅብኣታትን ካልእን
እዩ። ምንጪ ናይ’ዚ ኩሉ ሃብቱ
ብልሽውና ምዃኑ ድሕሪ ምጥርጣሩ

ድማ፡ ሓያለ ሃገራት ንብረቱ ክወርሳኦ
ጀሚረን ኣለዋ። ንኣብነት መንግስታት
ሆላንድ፡ ስዊዘርላንድን ፈረንሳን፡ እታ
ጃልባን እቲ ኣደራሽን ዝርከቦ ዋጋ 200
ሚልዮን ዶላር ዝትመን ሃብቱ ወሪሰምዎ
ኣለዉ። ሰበ-ስልጣን ኣመሪካ’ውን፡
“ኦቢያንግ ሃብቲ ሃገር ብዘይሕንከት’ዩ
ክራስዮ ጸኒሑ” ብምባል፡ ንገለ ካብቲ
ኣብታ ሃገር ኣጥርይዎ ዝርከብ ሃብቱ
ከምዝወረስዎ’ዮም ዝገልጹ። ብመሰረት
መግለጺኦም፡ ኣብ ከተማ ማሊቡ -
ካሊፎርኒያ ገዚኡዎ ዝጸንሐ ዘበናዊ
ቪላታትን ክቡራት መካይንን ዝርከቦ ዋጋ
30 ሚልዮን ዶላር ሃብቱ ናብ መንግስቲ
ከምዝኣቱ ኮይኑ ኣሎ።
ኦቢያን፡ ስልጣኑ ተጠቒሙ ካብ ሃገሩ
ዝራሰዮ ልዕሊ 300 ሚልዮን ዶላር ሃብቲ
ከምዘለዎ’ዩ ዝግለጽ። ንሱ፡ ወላዲኡ
ቲዮዶረ ኦቢያንግ ንጉመ ምባሶጎ፡ ዝሓለፈ
ዓመት ኣብ ዝተኻየደ ምርጫ ልዕሊ
90% ድምጺ ብምርካብ ደጊሙ ድሕሪ
ምዕዋቱ’ዩ ከም ምክትሉ ኮይኑ ክሰርሕ
ዝሓለፈ ወርሒ ሰነ መዚዙዎ። ፕረዚደንት
ንጉመ፡ ንሓወቦኡ - ፍራንሲስኮ ማሲያስ
ንጉመ ብሓይሊ ካብ ስልጣን ዓልዩ ኣብ
1979 በትረ-ስልጣን ከምዝጨበጠ ሰነዳት
የረድኡ።
ናይ እስጳኛ ግዝኣት ዝነበረት
ኢኳቶሪያል ጊኒ፡ ኣብ ኣፍሪቃ
ንናይጀርያን ኣንጎላን ተኸቲላ ሳልሰይቲ
ዝዓበየት ኣፍራዪት ነዳዲ እያ።

ኣብ ብራዚል ኣምበሳደር ግሪኽ

ተቐቲሉ

ኣብ ከባቢ ከተማ ሪዮዲጀነሮ - ብራዚል፡
ብሓዊ ተቓጺሉ ዝሓረረ ሬሳ ዝሓዘት
መኪና ከም እተረኽበትን፡ እቲ ሬሳ
ናይ’ቲ ድሃይ ኣጥፊኡ ዘሎ ኣምበሳደር
ግሪኽ ኣብ’ታ ሃገር ከይኮነ ከም ዘይተርፍን
ወኪል ኣገልግሎት ዜና’ታ ሃገር ሓቢሩ።
እቲ መንግስታዊ ኣገልግሎት ዜና፡ ንሰብ-
መዚ ጸጥታ ብምጥቃስ ኣብ ዝዘርግሖ
ጸብጻብ፡ እቲ ኣምበሳደር ንበዓልቲ-ቤቱ
ብዝለመደ ውሽማ ከምእተቐትለ ፖሊስ
ከረጋግጽ ክኢሉ ከምዘሎ ሓቢሩ።
እቲ ኪሪያኮስ ኣሚሪደስ ዝተባህለ ወዲ
59 ዓመት ኣምበሳደር፡ ዝሓለፈ ሰኑይ

(ቅድሚ ሓድሽ ዓመት) ኣብ ከባቢ
ሪዮዲጀነሮ ካብ ዝርከብ መንበሪ-ቤት
መሓዙት ሰበይቱ ድሕሪ ምውጻኡ’ዩ
ተሰዊሩ። እታ ብራዚላዊት ዝኾነት በዓል-
ቤቱ ከኣ፡ “ሰብኣየይ ጠፊኡ” ክትብል
ብኡ ንብኡ ናብ ፖሊስ ኣመልኪታ።
እንተኾነ፡ ፖሊስ ድሒሩ ብዘካየዶ
መርመራ፡ እቲ ኣምበሳደር፡ ሰርጊዮ ጎመስ
ሞሬራ ብዝተባህለ ውሽማ በዓልቲ-ቤቱ

ከምዝተቐትለ ካብ ቃል ቀታሊ ከረጋግጽ
ክኢሉ።
ቀታሊ ኣብ ዝሃቦ ቃለ-ኑዛዜ፡ “ክቐትለኒ
ኢሉ ምስ መጸ እየ - ነብሰይ ንምክልኻል
ክብል ቀዲመ ቀቲለዮ” ኢሉ። ምስ ቀተሎ
ሬሳኡ ኣብ መኪና ጽዒኑ ብጉልባብ ጸላም
ከምዝጐሓፎን፡ ኣኮኡ ኣብቲ መስርሕ
ከም እተሓጋገዞን ድማ ሓቢሩ። ኣኮኡ
ተሓቲቱ ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ነቲ ሬሳ
ኣብ ምጉሓፍ ምስ ተሓባበሮ - ድሕሪ
ወርሒ ኣስታት 25 ሽሕ ዶላር ኣመሪካ
ክኽፈል ኣቐዲሙ ተወዓዒሉ ከም ዝነበረ
ተኣሚኑ። ፖሊስ ብራዚል፡ ብዓልቲ-ቤት
ናይ’ቲ ኣምበሳደር’ውን ኣብቲ ቅትለት
ኢድ ክህልዋ ከምዝኽእል ስለዝጠርጠረ፡
መርመራ የካይደላ ኣሎ።
ብመሰረት ሲ.ኤን.ኤን፡ እቲ በዓል-
ስልጣን፡ ዝሓለፈ ዓመት’ዩ ኣምበሳደር
ግሪኽ ኣብ ብራዚል ኮይኑ ተመዚዙ።
መራሒ ብራዚል ሚሸል ተመር፡
ብቅትለት ናይ’ቲ ኣምበሳደር ዝተሰምዖ
ጓሂ ገሊጹ ኣሎ።

ፍሊፕንስ - ልዕሊ 150

እሱራት ካብ ማሕቡስ . . .

ልዕሊ ሚእቲ ዝኾኑ ጥሩፋት ዕጡቓት
ፍሊፕንስ፡ ‘ከዳፓወን’ ኣብ ዝተባህለት
ደቡባዊት ከተማ ንዝርከብ ሓደ ቤት-
ማእሰርቲ ብለይቲ ድሕሪ ምጥቃዖም፡
ኣብኡ ተሓዪሮም ካብ ዝነበሩ እሱራት
ብውሕዱ 158 ክሃድሙ ከምዝኸኣሉ
ኣጃንስ ፍራንስ ፕረስ ሓቢሩ።
ሓይሊታት ጸጥታ ፍሊፕንስ፡ ነቶም
ዝሓለፈ ረቡዕ ነቲ መጥቃዕቲ ፈጺሞም
ዝተሰወሩ ዕጡቓትን ካብቲ ቤት-ማእሰርቲ
ኣምሊጦም ዘለዉ እሱራትን ንምርካብ፡
ሓያል ጻዕሪ የካይድ ከምዘሎ ሰብ-መዚ’ታ
ሃገር ገሊጾም። እቶም ኣባላት ‘እስላማዊ
ግንባር ሓርነት’ ናይ ዝተባህለ ዕጡቕ
ጉጅለ ምዃኖም ዝተገልጹ ዕጡቓት፡ ነቶም
እሱራት ንምውጻእ ምስ ሓለውቲ ናይ’ቲ

ቤት-ማሕቡስ ንልዕሊ ክልተ ሰዓታት
ዝቐጸለ ጽዕጹዕ ናይ ተኹሲ ምልውዋጥ
ከምዘካየዱ’ዩ ዝግለጽ። እንተኾነ፡ መራሒ
ናይ’ቲ ኣስታት 10 ሽሕ ዕጡቓት ኣባላት
ከምዘለውዎ ዝንገረሉ ጉጅለ፡ ንፈጸምቲ
መጥቃዕቲ ፈጺሙ ከም ዘይፈልጦም
ኣነጺሩ ኣሎ። እቲ መጥቃዕቲ ኣብ
ዝተኻየደሉ እዋን፡ ኣብቲ ቤት-ማእሰርቲ
ብጠቕላላ 1,511 እሱራት ከምዝነበሩ
ይግለጽ።
ኣብ ፍሊፕንስ በበይኑ ፖለቲካውን
ሃይማኖታውን ኣጀንዳታት ዘለዎም
ዝተፈላለዩ ዕጡቓት ጉጅለታት ከምዘለዉ
ዝጠቐሱ ጸብጻባት፡ ክፍጽምዎ ብዝጸንሑ
መጥቃዕቲታት ልዕሊ 120 ሽሕ ዜጋታት’ታ
ሃገር ከምዝተቐትሉ ይሕብሩ።